

Slovenski VESTNIK

LETNIK XLI.

CELOVEC, PETEK 21. NOVEMBER 1986

ŠTEV. 47 (2303)

Volitve v kmetijske zbornice:

Skupnost dobila dva mandata Zaupanje v domače kandidate se je okrepilo

Skupnost južnokoroških kmetov ima po treh desetletjih spet dva zastopnika v koroški kmetijski zbornici! Zaupanje v domače kmečke kandidate se je okrepilo, zato bo poleg Janka Zwitterja iz Zahomca zastopal interese južnokoroških kmetov v zbornici tudi še dipl. inž. Štefan Domej iz Rinkol. Pravilna izbira kandidatov, dobro organizirano dlo, obiski od hiše do hiše in široko sodelovanje zaupnikov Skupnosti je v teh težkih časih omogočilo ta pomemben uspeh.

Z dvema zastopnikoma bo lažje delovati v kmetijski zbornici, v kateri ima kljub izgubi dveh mandatov še naprej premoč Bauernbund (20 mandatov). Z izidom volitev so bili zadovoljni tudi socialistični kmetje, ki proti pričakovanju niso izgubili ne glasov ne mandatov, temveč so se številčno okrepili in obdržali svojih 8 mandatov. Številčno najbolj so se – na račun Bauernbunda – okrepili svobodnjaški kmetje, ki imajo v zbornici sedaj 6 zastopnikov (prej 5).

Vsak glas je bil pomemben

Uspeh kandidatov Skupnosti južnokoroških kmetov je še tem bolj razveseljiv, ker je Skupnosti uspelo povečati število glasov od leta 1976 naprej kar dvakrat. Medtem ko je Skupnost južnokoroških kmetov pri volitvah 1981 pridobila 212 glasov, je pri nedeljskih volitvah še dodatno povečala število na 320 glasov.

Temelj za uspeh je bil postavljen v petih občinah, kjer so kandidati skupno pridobili 200 glasov: v Straji vasi, Železni Kapli, Pliberku, Borovljah in Šentjakobu. Pri tem je še posebej razveseljivo, da sta Janko

Zwitter v Straji vasi in Štefan Domej v Pliberku pridobila skupno dodatnih 110 glasov zaupanja. Nič manj pa niso pomembni vsi ostali napredki tako npr. v Globasnici, Žrelcu, Grebinju ali v Celovcu, svojo težo pa imajo tudi vsi ostali znaki zaupanja v domače kmečke zastopnike. Saj je drugi mandat Skupnosti bil odvisen le od 27 glasov!

Poraz Deutschmanna

Brez dvoma najbolj boleč je bil volilni izid za Koroški Bauernbund pod vodstvom Valentina Deutschmanna. Bauernbund je volilo 19.789 (ali 53,56 %) kmetov in kmetice, kar je za 1448 (– 5,73 %) manj kot leta 1981. Socialistični kmetje so pridobili 547 (+ 0,79 %) glasov, FPO-jevski kmetje pa 1709 (+ 4,21 %) glasov

Največje izgube – okoli 7 % – je Bauernbund utrpel v okrajih Wolfsberg, Šmohor in Feldkirchen, medtem ko so svobodnjaški kmetje pridobili predvsem v okrajih Wolfsberg, Celovec in Beljak. Najbolj uspešni so socialistični kmetje bili v okrajih Šmohor in Feldkirchen, medtem ko so v okrajih Beljak, Wolfsberg in Velikovec rahlo nazadovali. Skupnost južnokoroških kmetov pa ima svoj največji prirastek (+ 2,44 %) v okraju Velikovec, medtem ko je v okraju Celovec pridobila 1,42 % v beljaškem okraju pa 1,28 %.

Uspeh Skupnosti južnokoroških kmetov vpliva seveda tudi na razmerje sil v območju dvojezičnih občin (glej tudi rezultate na str. 2). Na dvojezičnem področju je Skupnost razširila svoj delež na okrog 15 % volilcev, medtem ko Bauernbund v teh občinah ni dosegel absolutno večine. Socialistični kmetje so se rahlo okrepili in imajo okoli 27 %, medtem ko so se svobodnjaški kmetje – čeprav zdaleč ne dosežejo svojega koroškega povprečja – ojačili na skoraj 9 %! Največ so pridobili v področju med Bekšanjem in Vrbo, oziroma v velikovski občini.

Sad nadstrankarskega samostojnega nastopa

Medtem ko so si predstavniki SPÖ in FPÖ po kmečkozbornskih volitvah delali upanja, da bo pri državnozbornskih volitvah pihal isti veter, Deutschmann ni hotel videti nikakršne povezave med porazom Bauernbunda in nedeljskimi volitvami v državni zbor.

Istočasno so se prvi kandidati Skupnosti južnokoroških kmetov srečali v Celovcu s svojimi zaupniki in predstavniki ZSO ter NSKS, da bi (dalje na 2. strani)

S svojim delom hočejo nagovoriti še več kmečkega prebivalstva: Franc Wutte, Marija Miksche, Janko Zwitter, Štefan Domej, Folti Kargl (z l. na d.).

Volitve so za nami – delo se prične

Skupnost južnokoroških kmetov je ob nedeljskih volitvah dosegla zastavljen cilj in s tem tudi velik uspeh.

Zato se v imenu skupnosti ter v svojem lastnem imenu vsem, ki so s svojim delom pripomogli k temu uspehu prav iskreno zahvaljujem.

Zavedam se, da eden sam, ali pa dva ne bi mogla doseči zastavljenega cilja. Ker mo vsi skupaj pomagali, Rož, Podjuna in Zilja, smo bili uspešni.

Skupnost južnokoroških kmetov je tudi politično široko sestavljeno gibanje. Tako levica kot tudi desnica se je vključila v volilni boj in dosegli smo naš cilj.

V trenutku uspeha se mi zdi umestno, da se zahvalim tudi vsem tistim za volilno delo, ki so v prejšnjem in prejšnjih obdobjih delovali v vrstah SJK in zastopali interese južnokoroškega kmeta.

Njihov nasvet nam bo tudi zdaj zelo potreben in koristen. Toda zdaj gremo na delo. Mladi smo in prepričan sem, da še zdaleč nismo zajeli našega celotnega potenciala. Če bomo tudi v bodoče usklajeno in enotno delali v prid našemu kmetu, se nam bodočnosti ni treba bati.

Janko Zwitter

Izboljšanje? - Ali izboljšana ločitev?

„Podlaga za rešitev je model, katerega je izdelala pedagoška komisija“, nam pravi tiskovna služba koroške deželne vlade. V mislih ima seveda vprašanje dvojezičnega šolstva, o katerem so se menili prejšnji teden tudi na Dunaju. Uradni list koroške deželne vlade pa nadaljuje v isti smeri: „Boljši pouk že od leta 1987/88 naprej?“ S tem skuša uradna koroška politika potrditi samo še to, kar smo v zadnji številki že zapisali: „Trostrankarski vrh na Dunaju: Ločitev potrjena!“

Vrsta takih izjav in ocen po vrhu na Dunaju bi se dala še nadaljevati; dejstvo, da so se stranke v bistvu zmenile na ločitveni model, potrjujejo tudi izjave udeležencev dunajskega razgovora tik po končanem vrhu (izvlečke teh smo sestavili tudi na 6. strani številke). Za Wagnerja, Mocka, Haiderja in Löschnaka je odločitev padla, le minister za pouk dr. Moritz izjavlja v posebnem razgovoru z našim listom (stran 2), da je on na vsak način proti poslabšanju položaja za manjšino.

Toda ostanimo pri zagovornikih ločitve, pri troedinini protimanjšinski aliansi. Ponovno se je pokazalo, kako se na Koroškem kuha (proti)manjšinska politika: KHD, v katerem so zbrani pristaši SPÖ, ÖVP in FP, se porine v ospredje in formulira zahtevo v škodo manjšini. Uradna koroška politika ob tej zahtevi začne navidezno prerekanje; z rezultatom, da se spomni vsaka stranka svojega desnega volilnega potenciala in končno kloni heimatdienstovim zahtevam. Nato pa se začne ista igra na Dunaju. Kar spomnimo se razgovorov pred sklepom Zakona o narodnih skupinah in preštevanja Slovencev. Tudi tedaj so vsaj zvezni vrhovi SPÖ protivili takemu postopanju; z rezultatom, da so na koncu le klonili in da so ta zakon sprejeli naposled soglasno: tristrankarski protimanjšinski pakt je bil ustoličen!

Pa danes? Drži, da minister dr. Moritz še vztraja na stališču, da ne sme priti do ločitve otrok. Kljub temu je upravičeno vprašanje, ali bo Moritz po nedelj-

skih volitvah sploh še minister za pouk. Vse kaže, da bo moral prav on (in to ne samo zaradi svojega stališča do manjšinskega vprašanja, temveč zaradi splošnih predstav o naprednejšem izobrazbenem sistemu) zapustiti vlado. Za slučaj koalicijske SPÖ z ÖVP se npr. ponuja kot novi minister za pouk tudi že Alois Mock sam. Mock pa se je jasno izrazil, kaj sodi o skupnem dvojezičnem pouku...

Iz dneva v dan torej doživljamo, kako nam jemljejo kos za kosom naših pravic (prav v teh dneh npr. razpisujejo mesta ravnateljev na šolah v osrčju dvojezične nega ozemlja; toda za učitelje, ki nimajo izpitov iz slovenščine, ...). Nam bodo vzeli torej po obvezni dvojezični šoli, po zakonu, da morajo starši otroke prijavljati k dvojezičnemu pouku, tudi še dvojezični pouk v skupnem razredu?

Že pred dvema letoma so nam zagrozili z ločitvijo. Skupno z nemško govorečimi prijatelji iz najrazličnejših političnih in svetovnonazorskih taborov smo se uprli, podprli pa so nas tudi znanstveniki iz vse Avstrije. Hitra odločitev in totalna ločitev KHDju in troedinim strankam torej nista uspeli. Ob tem našem uporu nam je uspelo informirati tudi avstrijsko javnost o značaju protimanjšinske politike koroških deželnozbornskih strank.

Zdaj v predvolilnem času so naši nasprotniki združili svoje sile in izterjali pač te rezultate, ki jih je vrh na Dunaju imel. Toda sedaj velja za nas, da strnemo vrste tudi mi, da se vsi demonstrativno postavimo proti grozečemu poslabšanju manjšinskega šolstva, proti apartheidskim ureditvam in da vztrajamo na resničnem izboljšanju. Mi vsi – ne glede na strankarsko ali versko pripadnost; mi, skupno z vsemi našimi nemško govorečimi zavezniki, tako da ne bo padla dvojezična šola, temveč trostrankarski pakt!

Izjava ZSO k parlamentarnim volitvam

ZSO je nadstrankarska zbirna narodnopolitična organizacija, ki v svojih vrstah združuje pripadnike slovenske narodne skupnosti različnih svetovnonazorskih gledanj.

Naloga osrednje organizacije ni v tem, da vodi volilni boj za eno ali drugo stranko, marveč da organizira boj za narodne pravice. Prav zato enakopravno vključujemo rojake, ki sodelujejo v avstrijskih strankah in jih volijo.

ZSO smatra, da se bodo koroški Slovenci tudi pri državnozbornskih volitvah odločali po splošnih družbenopolitičnih konceptih strank kot tudi po tem, kako se posamezna stranka opredeljuje do našega narodnostnega vprašanja.

V ZSO smo enotnega mnenja, da je trenutno najpomembnejša naloga slovenske narodne skupnosti, da se v sodelovanju z vsemi demokratičnimi silami dosledno postavi v bran za skupno dvojezično šolo, ki je najobetavnejši garant za enakopravno sožitje obeh narodov v deželi danes in jutri.

Odločno odklanjamo vsak poizkus ločevanja šoloobveznih otrok in apeliramo na pristojno zvezno vlado, da upošteva vestno izdelane predloge obeh osrednjih slovenskih narodnopolitičnih organizacij in nadstrankarskega komiteja za obrambo dvojezične šole.

Na vsakršen poskus ločevanja bo narodna skupnost z demokrati odgovorila enotno in odločno!

Odbora ZSO sta potrdila ugotovitev, da bo predvsem od nas samih odvisno, v kolikšni meri si bomo priborili svoje pravice. Zato ZSO apelira na svoje člane, sodelavce in somišljenike, ki so aktivni v strankah, da se znotraj teh še bolj zavzamejo za pravice manjšine in s tem za izpolnitev člena sedem državne pogodbe.

Zavedamo se pomembnosti državnozbornskih volitev za nadaljnji družbenopolitični razvoj naše države. Zato odbora ZSO apelirata na pripadnike in pripadnice slovenske narodne skupnosti na Koroškem, da se poslužijo pravice oddaje volilnega glasu, saj bi vsak premik na desno v avstrijski politični stvarnosti pomenil neizbežno tudi povečanje pritiska na slovensko narodno skupnost in na demokratične sile sploh.

„Slovenski vestnik“ je dogajanja v predvolilnem času stalno spremljal in predstavil tudi v posameznih številkah kandidate strank: dr. Franca Vranitzkega (SPÖ) v šte. 41, Aloisa Mocka (ÖVP) in Fredo Meissner-Blau (ZAL) v šte. 43, Franca Muhrija (KPA) v šte. 45, dr. Karla Smolleta (KEL) pa v šte. 46.

PREBERITE

na strani

2 Minister dr. Moritz:
„Poslabšanja za manjšino ne pridejo v poštev!“

3 Osrednji koncert SPZ
v Celovcu

4 Martinovanje v
Mariboru

6 Sinowatz, Löschnak,
Mock, Haider in
Wagner po
manjšinskem vrhu

7 Tribuna bralcev

8 Nogomet: SAK prezimi
na tretjem mestu!

Minister za pouk dr. Herbert Moritz Slovenskemu vestniku:

„Poslabšanja za manjšino ne pridejo v poštev!“

Na trostranskem vrhu o manjšinskem šolstvu 11. novembra so predstavniki strank postavili kot izhodišče razgovorov model koroške pedagoške komisije. Ministra Moritza smo povprašali, kako naprej s temi koroškimi predlogi, saj je prav on v posebnih intervjujih za naš list že večkrat izrazil, da je proti vsakršni obliki ločevanja – le tako pa predvideva model koroške pedagoške komisije. Razgovor z dr. Moritzem objavljamo v nemškem izvirniku, pravtako kakor smo na strani 6 sestavili izbor izjav, mnenj in ocen v nemškem jeziku, tako da bi nemškogovorečim prijateljem omogočili dostop do teh političnih izjav, hkrati pa tudi zato, ker smo mnenja, da so prav v tej zadevi originalni citati zelo važni.

Minister Dr. Moritz:

„Verslechterungen für die Minderheit kommen nicht in Frage!“

Herr Minister, am Dreiparteiengespräch der Landes- und Bundesobmänner zum Minderheitenschulwesen wurde der Vorschlag der Kärntner Pädagenkommission als Gesprächsgrundlage festgelegt. Das Unterrichtsministerium hat seinerzeit eigene, andere Vorschläge präsentiert. Nun haben aber auch sie die vorgegebene (Kärntner) Gesprächsgrundlage akzeptiert. Warum?

Dr. Moritz: Die Parteiohmänner haben sich darauf geeinigt – nach vielen langwierigen und teilweise auch scharfen Diskussionen –, daß das Papier der Kärntner Pädagenkommission die Grundlage für eine Neuordnung bilden sollte, die mit Beginn des Schuljahres 87/88 in Kraft treten soll. Ich wurde von den Herren Parteiohmännern ersucht, auf der Grundlage dieses Papiers konstruktive Lösungen zu erarbeiten, das heißt: Gesetzesvorlagen auszuarbeiten, die auf dem Modell dieser Kärntner Pädagenkommission basieren. Ich habe dem zugestimmt unter zwei wesentlichen Voraussetzungen:

Erstens muß die im Papier der Kärntner Pädagenkommission angekündigte „einzurichtende Lehrerarbeitsgemeinschaft“ einmal konstituiert werden und – wie es in dem Papier in Aussicht gestellt wird – Definitionen für die Gemeinsamkeit liefern, die dem ganzen Modell zugrundeliegen würden. Das ist mir noch völlig unzureichend definiert, das bedürfte also einer ganz deutlichen

Klarstellung, denn das, was bisher im Papier ausgeführt wird, erscheint mir für eine Gemeinsamkeit als nicht ausreichend. Und an der Gemeinsamkeit dieser Schulen darf auch nicht gerüttelt werden, das ist ja auch von den Parteiohmännern betont worden.

Ich werde also in den nächsten Tagen über das Ministerium den Vorsitzenden der Kärntner Pädagenkommission ersuchen, diese in ihrem Papier in Aussicht gestellte Grundlage einer Lehrerarbeitsgemeinschaft umgehend zur Verfügung zu stellen. Dann werde ich prüfen, ob diese Grundlage ausreicht, um die mir notwendig erscheinenden Gemeinsamkeiten im ausreichenden Maße zu gewährleisten.

Die zweite Voraussetzung ist – und das habe ich unter großem Nachdruck verlangt und bin dabei von einigen Teilnehmern der Konferenz auch wirklich unterstützt worden –, daß noch einmal in Kärnten versucht werden sollte, das Einvernehmen mit der slowenischen Volksgruppe und all jenen Gruppen einschließlich der Kirche herzustellen, die sich gegenüber dem Kärntner Pädagenpapier kritisch geäußert haben. Dazu gehört ja unter anderem auch dieser „liberale Klub“, der sich innerhalb der FPÖ gebildet hat.

Das sind für mich die Grundvoraussetzungen dafür, daß ich das Ersu-

chen der Parteiohmänner erfüllen kann, bis Jänner Grundlagen zu liefern. Wenn diese Voraussetzungen nicht in dem mir notwendig erscheinenden Maße eintreffen, bin ich natürlich nicht in der Lage, dem Ersuchen der Parteiohmänner zu entsprechen.

Zum ersten Punkt – Bericht der Lehrerarbeitsgemeinschaft – möchte ich noch Folgendes bemerken: Ich wurde im Verlauf unserer Diskussion gebeten, das, was die Kärntner Pädagenkommission offengelassen hatte und als Ergebnis der Beratung einer Lehrerarbeitsgemeinschaft in Aussicht stellt, vom Ministerium erarbeiten zu lassen. Ich habe darauf geantwortet, daß das Ministerium von sich aus ja ein Papier erarbeitet hat, welches die Zustimmung der Volksgruppe weithin gefunden hat, und daß ich also gar keine Veranlassung habe, von mir aus an etwas Anderem herumzubasteln, das offenkundig unvollständig und noch nicht wirklich überprüfbar ist. Außerdem halte ich es für ein föderalistisches Prinzip, daß nicht das Ministerium am Kärntner Pädagenpapier herumzubasteln beginnt, sondern daß die Kärntner selber das verwirklichen, was sie sich vorgegeben haben.

Das Modell der Kärntner Pädagenkommission wurde von Kritikern dennoch als subtiles Separationsmodell bezeichnet, als Trennung unter einem Dach nämlich. Sollte es nach allen möglicherweise noch folgenden Prüfungen, Ergänzungen oder gar Abänderungen im Grunde genommen auf dasselbe hinausgehen, droht der slowenischen Minderheit trotz Ihrer früheren, die Möglichkeit einer solchen Entwicklung verneinenden Aussagen, im schulischen Bereich eine Verschlechterung.

Dr. Moritz: Ich kann ihnen in dieser Hinsicht versichern, daß ich nicht bereit bin, der Regierung Gesetzesentwürfe vorzuschlagen und ins Parlament zu bringen, die die Stellung der Minderheit verschlechtern könnten. Das kommt für mich nicht in Frage.

Narodnostne mladinske organizacije zahtevajo:
Več kulturnega in gospodarskega
soodločanja!

Konec tedna so se srečale narodne mladinske organizacije iz Slovenije, Avstrije, Italije in Madžarske v mladinskem centru na Reberci. Pri tem srečanju, ki je postalo že prava tradicija (lani je bilo v Monostru na Madžarskem), so mladinci razpravljali o ureditvah šolstva na dvojezičnih območjih, s katerih prihajajo, o mladinskem delu („Je v krizi?“) ter o prisotnosti mladincev v gospodarskem življenju. Srečanje so pripravili Zveza slovenske mladine, Koroška dijaška zveza in Katoliška mladina.

Uvod v prvo temo je podal Teodor Domej, ki je tudi prikazal, kakšne posledice bi imele spremembe sedanjega dvojezičnega pouka na južnem Koroškem. Slovenski delegati iz Madžarske in od Italijanske skupnosti iz Kopra pa so predstavili tamkajšnje ureditve manjšinskega šolstva. Treba je pripomniti, da v omenjenih krajih ureditev manjšinskega šolstva dosti več doprinaša pozitivnemu razvoju manjšine, kot na Koroškem. Za koroške Slovence naj bo to motivacija za nadaljnje delo v prid pozitivni ureditvi manjšinskega šolstva.

Mladina se je posvetila tudi svojim problemom pri mladinskem delu in analizirala kulturno-politično delo ter vprašanje, kje se nahaja mladina v naši družbi. Poleg tega, da je aktivna mladina v domačih društvih, pa je prišlo tudi do izraza, da je naloga mladine, vnašati nove ideje v to kulturno delo, čeprav to včasih ne odgovarja predstavam starih kulturnih delavcev. Iz Slovenije je prišel predlog, da

bi mladinske organizacije v skupnem slovenskem kulturnem prostoru tudi na kulturni ravni bolj sodelovale in tako poživile vsaka zase tudi svoje delovanje. Kot pozitivno pa so ugotovili, da se mladina teh problemov zaveda in da je pripravljena iskati nove poti. Ugotovili pa so, da bi bilo dobro, če bi jih pri tem starejša generacija podpirala; hkrati pa starejša generacija z mladino ne bi smela ravnati kot s pomožnimi delavci, temveč bi jim morala prepuščati tudi pravico do dejanskega soodločanja.

V nedeljo se je izteklo srečanje s predavanjem Jakija Sittra, ki je govoril o gospodarstvu in ki je predstavil zadržni sistem. Prišlo je do izraza, da samo permanentno šolanje in gospodarsko izobraževanje nastavljenecv in funkcionarjev zagotovi tudi pozitivno delovanje naših gospodarskih ustanov.

V zaključnem plenumu je bilo sklenjeno, da bo naslednje srečanje narodnostnih mladinskih organizacij drugo leto v Kopru.

IZJAVA

Udeleženci srečanja narodnostnih mladinskih organizacij 1986 na Koroškem s skrbjo zasledujejo enostranske poskuse za spremembo manjšinskega šolstva na Koroškem.

Odklanjamo vsakršne načrte spreminjanja obstoječe ureditve dvojezičnega šolstva brez ustreznega sodelovanja merodajnih zastopnikov narodne skupnosti.

Ostro zavračamo kompromisarstvo trostranskega sporazumevanja z zahtevami protimanjšinskih sil na Koroškem, kot so to ponovno dokazali najnovejši pogovori najvišjih političnih zastopnikov na deželni in zvezni ravni.

Zahtevamo, da se to šolsko vprašanje obravnava izključno na podlagi kvalificiranih pedagoških spoznanj v prid enakopravnemu razvoju obeh jezikov in kultur v deželi.

Rechberg / Reberca, 1986-11-16

Izid volitev v kmetijsko zbornico v dvojezičnih občinah

	Skupnost južnokoroških kmetov		Kärntner Bauernbund (ÖVP)		Arbeiterbauernbund (SPÖ)		Freiheitliche Bauernschaft (FPÖ)	
	1986 glasovi	1981 glasovi %	1986 glasovi	1981 glasovi %	1986 glasovi	1981 glasovi %	1986 glasovi	1981 glasovi %
Bekštanj	95 (15,44)	99 (15,94)	268 (43,57)	299 (48,15)	179 (29,10)	201 (32,37)	73 (11,86)	22 (3,54)
Bilčovs	61 (24,30)	56 (22,56)	109 (43,42)	111 (45,49)	71 (28,28)	69 (28,28)	10 (3,98)	8 (3,28)
Bistrica v Rožu	39 (13,13)	42 (13,95)	135 (45,45)	147 (48,84)	104 (35,01)	104 (34,55)	19 (6,39)	8 (2,66)
Borovlje	75 (18,75)	46 (11,39)	167 (41,75)	177 (43,81)	128 (32,00)	158 (38,11)	30 (7,5)	23 (5,69)
Čajna	6 (1,73)	3 (0,90)	103 (29,85)	131 (39,10)	165 (47,82)	140 (41,79)	71 (20,57)	61 (18,21)
Dholica	—	—	85 (52,79)	116 (65,53)	58 (36,02)	54 (30,50)	18 (11,18)	7 (3,95)
Djekše	11 (6,01)	10 (4,69)	108 (50,70)	109 (59,56)	64 (30,04)	42 (22,95)	31 (14,55)	21 (11,48)
Dobrla vas	77 (14,83)	68 (13,36)	288 (55,49)	300 (58,94)	127 (24,47)	126 (24,75)	27 (5,20)	15 (2,95)
Galicija	47 (17,60)	41 (16,33)	134 (50,18)	145 (57,77)	62 (23,22)	53 (21,12)	24 (8,98)	12 (4,78)
Globasnica	130 (43,62)	118 (39,46)	106 (35,57)	113 (37,79)	55 (18,45)	62 (20,74)	7 (2,34)	6 (2,01)
Grabštanj	4 (1,43)	1 (0,32)	217 (77,77)	245 (81,40)	18 (6,45)	21 (6,98)	40 (14,33)	31 (11,30)
Grebinj	17 (3,92)	5 (1,25)	313 (72,28)	296 (73,81)	50 (11,54)	72 (17,96)	53 (12,24)	28 (6,98)
Hodiše	25 (12,82)	35 (12,82)	100 (51,28)	110 (53,66)	58 (29,74)	51 (24,88)	12 (6,15)	9 (4,39)
Kotmara vas	31 (12,86)	32 (12,91)	141 (58,80)	131 (52,82)	62 (25,72)	75 (30,24)	7 (2,90)	10 (4,03)
Otok	2 (1,81)	—	87 (79,09)	94 (86,23)	9 (8,18)	12 (11,00)	12 (10,90)	3 (2,75)
Pliberk	357 (44,12)	317 (41,60)	274 (33,86)	305 (40,02)	139 (17,18)	111 (14,57)	39 (4,82)	29 (3,81)
Podklošter	21 (6,68)	18 (5,26)	161 (51,27)	195 (57,02)	107 (34,07)	116 (33,92)	25 (7,96)	13 (3,80)
Pokrče	7 (3,78)	3 (1,74)	112 (60,54)	129 (75,00)	36 (19,45)	21 (12,21)	30 (16,21)	19 (11,05)
Rožek	35 (16,12)	42 (21,88)	91 (41,93)	77 (40,10)	71 (32,71)	64 (33,33)	20 (9,21)	9 (4,69)
Ruda	14 (6,48)	10 (4,50)	122 (56,48)	135 (69,81)	61 (28,24)	65 (29,28)	19 (8,79)	12 (5,41)
Sele	66 (51,56)	53 (44,92)	29 (22,65)	25 (21,19)	31 (24,21)	39 (33,04)	2 (1,56)	1 (0,85)
Straja vas	103 (29,76)	32 (9,14)	113 (32,65)	151 (43,14)	114 (32,94)	157 (44,86)	16 (4,62)	10 (2,86)
Suha	30 (13,52)	18 (9,39)	130 (58,5)	112 (63,54)	51 (22,97)	50 (26,04)	11 (4,95)	2 (1,04)
Škocijan	80 (21,05)	78 (19,40)	192 (50,52)	227 (56,47)	90 (23,68)	81 (20,15)	18 (4,73)	16 (3,98)
Škocije	28 (11,91)	29 (13,43)	115 (48,93)	127 (58,79)	82 (34,89)	57 (26,39)	10 (4,25)	3 (1,39)
Šmarjeta v Rožu	18 (8,95)	19 (11,31)	114 (56,71)	107 (63,69)	60 (29,85)	40 (23,81)	9 (4,47)	2 (1,19)
Šmohor	20 (1,85)	11 (1,15)	422 (39,21)	470 (48,85)	390 (36,24)	291 (30,25)	244 (22,67)	190 (19,75)
Štefan na Zilji	6 (1,59)	3 (0,80)	183 (48,67)	228 (60,47)	152 (40,42)	125 (33,15)	35 (9,30)	21 (5,57)
Šentjakob v R.	144 (32,28)	126 (28,31)	129 (28,92)	169 (37,98)	117 (26,23)	140 (31,46)	56 (12,55)	10 (2,25)
Velikovec	36 (3,78)	27 (2,84)	520 (54,56)	607 (63,69)	209 (21,93)	224 (25,60)	188 (19,72)	75 (7,87)
Vernberk	12 (4,28)	11 (4,68)	132 (46,31)	119 (50,64)	103 (36,14)	90 (38,30)	38 (13,33)	15 (6,38)
Vrba	56 (10,35)	49 (9,57)	291 (53,78)	305 (59,57)	114 (21,07)	115 (22,46)	80 (14,78)	43 (8,40)
Železna Kapla	94 (29,55)	52 (19,33)	128 (40,25)	124 (46,10)	89 (27,98)	90 (33,45)	7 (2,20)	3 (1,12)
Žihpolje	10 (7,35)	5 (3,94)	90 (66,17)	90 (70,87)	25 (18,38)	24 (18,90)	11 (8,08)	8 (6,30)
Žitara vas	77 (21,44)	70 (19,72)	147 (40,94)	159 (44,78)	121 (33,70)	117 (32,96)	14 (3,89)	9 (2,54)
Žrelec	45 (11,96)	37 (9,81)	192 (51,06)	243 (63,12)	115 (30,58)	83 (21,56)	24 (6,38)	22 (5,71)
Beljak mesto	8 (0,96)	5 (0,66)	465 (55,82)	452 (59,70)	274 (32,89)	260 (34,34)	86 (10,32)	40 (5,28)
Celovec mesto	20 (2,58)	8 (0,86)	514 (66,40)	700 (75,83)	129 (16,66)	144 (15,60)	111 (14,34)	71 (7,69)

Izidi volitev po okrajih

	1986 glasovi	1981 glasovi %	1986 glasovi	1981 glasovi %	1986 glasovi	1981 glasovi %	1986 glasovi	1981 glasovi %
Okraj Celovec	437 (8,87)	372 (7,45)	2845 (57,72)	3205 (64,20)	1138 (23,09)	1058 (21,20)	509 (10,33)	357 (7,15)
Okraj Beljak	482 (8,29)	390 (7,00)	2579 (44,34)	2742 (49,19)	1676 (28,82)	1718 (30,82)	1079 (18,55)	724 (12,99)
Okraj Šmohor	28 (0,58)	16 (0,52)	1652 (50,15)	1755 (57,20)	949 (28,81)	732 (23,86)	665 (20,19)	565 (18,42)
Okraj Velikovec	969 (19,43)	815 (16,99)	2462 (49,37)	2642 (55,06)	1118 (22,42)	1113 (23,20)	438 (8,78)	228 (4,75)
Dežela Koroška	1945 (5,26)	1625 (4,53)	19789 (53,56)	21237 (59,29)	8628 (23,35)	8081 (22,56)	6587 (17,83)	4878 (13,62)

...dva mandata za SJK

(nadaljevanje s 1. strani)
ocenili volitve kot prvi korak svojega bodočega ojačenega delovanja. Prvi kandidat Janko Zwitter, ki je v (slovenski in nemški) zahvali volilcem za celovški radio govoril o pogumu volilcev za spremembe, je pred zaupniki izrazil svoje veselje nad uspehom in poudaril, da bo uspešno delo le mogoče ob sodelovanju obeh političnih taborov znotraj narodne skupnosti. Tudi predsednik Kluba občinskih odbornikov Mirko Kumer je pripisal temu sodelovanju zasluge za uspeh in poudaril, da bi tako enoten nastop bil potreben tudi v šolskem vprašanju. Predsednik NSKS Matevž Grilc je pozval bivšega zborničnega svetnika Ignaca Domeja naj z vsemi svojimi izkušnjami stoji ob strani novima mandatarjema, medtem ko predsednik ZSO Feliks Wieser v svojih čestitkah ni poudaril samo dosedanje nads-trankarsko sodelovanje za kmečke interese, temveč je ocenil, da je mogoče nagovoriti še več ljudi.

Cestitkam se je pridružil tudi predsednik Zveze slovenskih zadrug Miha Antič; Štefan Domej, ki so mu volilci v okolici Pliberka izrekli napričakovano široko zaupanje, pa se je zahvalil še vsem sodelavcem in zaupnikom, ki so s svojim vsakdanjim delom prispevali k temu, da ima sedaj Skupnost južnokoroških kmetov dva zastopnika v Koroški kmetijski zbornici.

Čestitke

Ekonomski svetnik Ignac Domej, prejšnji zastopnik SJK v zbornici, čestita novemu zastopniku Janku Zwitteru.

Osrednji koncert SPZ Slovenske šaljivke navdušile številno občinstvo

Slovenska prosvetna zveza je letošnji osrednji koncert posvetila slovenskim šaljivkam, torej humorju v slovenski glasbi. Čeprav so nekateri ugovarjali, če je tako prireditev možno izvesti, so preteklo nedeljo bili priča čudovitemu koncertu, ki je tako po kvaliteti, posebno pa s humorjem navdušil številne obiskovalce, ki so napolnili dvorano Mladinskega doma SSD v Celovcu.

Predsednik Slovenske prosvetne zveze, Tomaž Ogris, je v svojem kratkem pozdravu povedal, da koroški Slovenci morda preveč pojemo žalostne in jokave pesmi, da je treba kdaj pokazati, da se znamo tudi nasmejati, da imamo tudi humor. Zato se je SPZ odločila, svoj letošnji osrednji koncert posvetiti slovenskim šaljivkam. Zamisel je bila posrečena, obiskovalci navdušeni in zadovoljni.

S koncertom je pričel mešani pevski zbor SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjuni in sicer pod vodstvom Hanzija Kežarja, za njim je nastopil moški pevski zbor SPD „Vinko Poljanec“ iz Škocijana, ki ga vodi Franc Starc, pod vodstvom Janeza Petjaka je nastopil mešani pevski zbor „Peca“ iz Globasnice, nato sta zapeli Eda in Silvija

Velik iz Sel-Kota, mešani pevski zbor SPD „Srce“ iz Dobrle vasi je pel pod vodstvom Marjana Berložnika, dekliški zbor SPD „Edinost“ iz Pliberka je vodila Cita Galič, mešani pevski zbor SPD „Rož“ pa je nastopil pod vodstvom Lajka Milisavljeviča, s koncertom pa je zaključil Vokalno-instrumentalni kvintet iz Roža.

Zaradi zadržanosti treh napovedanih zborov oz. skupin, je prireditev bila nekoliko krajša kot načrtovano, vendar le nekoliko, ker so zbori dodali nekaj pesmi. Tu ne bomo naštevati vseh skladb in pesmi, ki so jih izvajali nastopajoči, saj vemo, da je šlo za pesmi – šaljivke. Šaljive in duhovite za hvalažno publiko, ki se je od srca nasmejala, zahtevna pa za pevce in pevke, saj prav skladbe, v katerih gre za humor, od izvajalcev zahtevajo pecizno interpretacijo, torej kvalitetno izvedbo. To pa so nastopajoči storili v polni meri in s tem potrdili, da so se na koncert temeljito pripravili. Če tu navedemo zbor iz Šentvida in Šentjakoba, ali pevce iz Škocijana in pevke iz Pliberka, ali instrumentaliste iz Roža in sestre Velik, potem gre vsem nastopajočim priznanje in pohvala. Naša

pozornost je veljala znanim in priljubljenim skladbam, za katere se je odločila večina sodelujočih zborov in skupin. Tako smo z vsem užitkom prisluhnili pesmim kot so „Mravlja je v mlin pelala“, „Je bil an hospud Bebenav“, pesem „Od nedeljskih jagrov“, „Ženka mi v goste gre“ in seveda pesmi „Pa tiplje me, pa ščiplje me“ – pesem o tisti bovhi, ki je dala naslov nedeljskemu koncertu.

Posebno pozorno pa smo prisluhnili tistim skladbam, ki so doživele krstno ali prvo izvedbo na Koroškem oz. v Celovcu. Pesem „Naš Jaka“, katere tekst je napisala Anita Hudl, melodijo pa Janez Petjak duhovito opisuje življenje na vasi v Podjuni, medtem ko sta sestre Velik poleg že znane njune skladbe zapele še novo pesem, za katero sta besedilo napisali sami, z moderno glasbo (po pesmi „Ali je to mogoče“) pa opremil Hanzija Artača. Tako smo s pesmijo „Slovenci pri Joklnu“ bili soočeni s sodobnim slovenskim življenjskim utripom v Celovcu, seveda z zelo posrečenim humorjem in zlasti izvedbo. Velikovi sta se pri tem lotili tudi trenutnega volilnega vzdušja, ko je prerokanje na dnevnem redu – in menita, da bi več sloge bilo koristno tudi pri volilnih izidih. Tu seveda ne moremo prezreti nastopa vokalno-instrumentalnega kvinteta iz Roža in povezovalca prireditve Zalke Steiner in Toneja Štikra, ki sta s hudomušnimi verzmi in komedijskim nastopom povedala marsikatero pikro iz Roža in tako nedeljski prireditvi prispevala k zaokroženju predstavitvi humorja v slovenski ljudski kulturi.

Med nastopajočimi zbori in skupinami so bili (od zgoraj navzdol) mešani pevski zbor SPD „Srce“ iz Dobrle vasi, dekliški zbor SPD „Edinost“ iz Pliberka, v ospredju povezovalca Zalke Steiner in Toni Štikar, moški pevski zbor SPD „Vinko Poljanec“ iz Škocijana in Vokalno-instrumentalna skupina iz Roža. Spodaj (od leve proti desni) predsednik SPZ med svojim pozdravom (v ozadju del mešanega pevskega zbora SPD „Danica“, Eda in Silvija Velik. Med številnimi gosti je bil tudi konzul SFRJ v Celovcu tov. Jestl s soprogo, kakor funkcionarji naših kulturnih in političnih organizacij.

Založba Drava predstavila knjižni dar SPZ za leto 1987

Z zadoščenjem smo prejeli vabilo na predstavitev knjižnega daru Slovenske prosvetne zveze, ki ga je Slovenska prosvetna zveza minuli torek v gostilni Pri Joklnu skupno z Založbo Drava predstavila javnosti. Veseli smo predvsem nad dejstvom, da je knjižni dar za leto 1987 izšel pravočasno, pred božičnimi prazniki. To je naglasil tudi predsednik SPZ Tomaž Ogris, kar bo v zadovoljstvo ljubiteljev slovenske tiskane besede na Koroškem.

Knjižno zbirko je zbranim predstavnikom tiska in radia predstavil urednik založbe, Peter Wieser, ki je menil, da zbirka nudi vsakega nekaj, torej poljudno znanstvenega, leposlovnega, zgodovinskega in seveda tudi nekaj za najmlajše bralce. Celotno zbirko, vključno s Koledar-

jem, obsega pet knjig, njena cena pa znaša 350 šilingov, kar je vsekakor upravičeno, da zbirka nosi naziv knjižni dar. V prosti prodaji bodo knjige imele druge, višje cene, zato je brez dvoma priporočljivo, zbirko kupiti v celoti.

Koroški koledar 1987 je spet almanah Slovencev na Koroškem, saj tudi tokrat vsebuje vrsto člankov iz političnega, kulturnega in družabnega življenja narodnostne skupnosti. Na 150 straneh so objavljeni razni prispevki domačih in drugih avtorjev, pri čemer je treba naglasiti, da pri večini sodelavcev gre za mlade pisce, ki po svoje pristopajo k posameznim temam in problemom. Po prvem, bežnem prelistanju prijetno vpliva barvna naslovna stran in slikovne ilustracije koledarskega dela. Cena za posamezni izvod znaša 80 šilingov.

Med nebom in peklom je knjiga Petra Moharja. Gre za pričevanja iz plebiscitnega leta. Knjiga je edinstven spis o predplebiscitnem boju na Koroškem: gre za pričevanje udeleženca plebiscita iz majhnega življenja, pritisnjenega po njegovem socialnem položaju prav ob steno. Prav s tega stališča se samo skozi majhne dogodke njegovega vsakdanjega življenja razkrivajo povsem neznane poteze trenj in notranjih bojev plebiscitnega leta. Delo danes več kot osemdesetletnega Petra Moharja so skupno založile Slovenska matica, Založba Drava in Mohorjeva družba.

Spremno besedo je napisal Bogo Grafenauer. 486 strani, cena šil. 148.-

Trubarjevo berilo je knjiga, ki je hkrati tudi prispevek ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja. Berilo je sestavljeno iz odlomkov izvirnih spisov, iz uvodov, ki spremljajo skoraj vsako knjigo očeta slovenske pisane besede, in odlomkov iz korespondence. Berilo je sestavil Jože Javoršek in sta ga izdali Založništvo tržaškega tiska in Založba Drava. Obseg berila znaša 156 strani, cena izvoda pa šil. 120.-

Po koroških kolovozih je zbirka spisov Cvetka Zagorskega. V knjigi so zbrani spisi avtorjevih popotovanj po Koroški. Gre za zapis vtisov njegovih srečanj z našim človekom in naših krajev. Tu gre za prikaz koroške stvarnosti, ko avtor sam ne more verjeti, da na Koroškem razstreljujejo partizanske spomenike, trgajo dvojezične napise in napadajo naše rojake. Zato se je odločil, da bo sam obiskal naše kraje in ljudi. 93 strani, šil. 98.-

Recimo mačka – mehka tačka je knjiga za staro in mlado, besedne igre za dom in šolo. Napisal jo je Herman Germ, naš znani kulturni delavec, dolgoletni sodelavec glasila Mladi rod. Zbirka je svojevrstna zmes otroških pesmic in jezikovnih vaj za šolarje in druge učence, njen obseg je 93 strani, cena pa šil. 98.-

To je le bežna predstavitev letošnjega knjižnega daru SPZ za leto 1987, zato bomo o posameznih knjigah, zlasti Koroškem koledarju, podrobneje še poročali. Poročali bomo tudi o knjižni zbirki Mohorjeve družbe, ki jo je prav tako pred kratkim predstavila javnosti.

TRUBARJEVI DNEVI NA DUNAJU:

Njegov kritični duh se tudi danes ne more dovolj ceniti...

Kulturno-informativni center SFRJ, Avstrijsko-jugoslovansko društvo in založba Drava so ta teden prirejali na Dunaju cikel razprav, prezentacijo del in film o Primožu Trubarju, očetu prve slovenske knjige in pobudniku slovenskega knjižnega jezika, velikem delavcu reformacije in kritičnem slovenskem duhu 16. stoletja.

V okviru tiskovne konference na ministrstvu za znanost in raziskovanje so pretekli petek spregovorili dr. Bachmaier (AJD), prof. dr. Koruza (Filozofska fakulteta UEK/Ljubljana) in prof. Ivanka Vrhovčak (KIC) o delovanju, vlogi in pomenu slovenskega reformatorja ter o zamisli in programu Trubarjevih dnevov na Dunaju. Nakazali so, da bistven pomen Trubarjevega dela ni samo religijskoobnovilne narave; za tedanje čase brez pretiravanja revolucionarni kritični duh Trubarja je položil slovenskemu narodu najvažnejše osnove za samostojen razvoj jezika, slovstva in identitete. Njegov pedagoški program je predvideval (že takrat!) možnost in pravico za izobrazbo vsakogar (tudi dekleta) in nujno sredstvo za uresničevanje zamisli o splošnem izobraževanju ljudstva je Trubar prepoznal v slovenski knjigi.

Drumlice, citre in slovenske ljudske pesmi

Trio Terlep je pedstavlil ljudske pesmi slovenskih pokrajin

Mira Omerzel-Terlep,
Matija Terlep, Beti Jenko

„Ziljankam je cesarica Marija Terezija prepovedala nositi kratke kikle, fantje pa niso več smeli igrati na drumlice. S tem ukrepom je skušala zmanjšati število nezakonskih otrok“. Tako je Mira Omerzel-Terlep pripovedovala prejšnji teden pri Joklnu v Celovcu, ko je razmišljala o vzrokih zakaj je na Koroškem prišlo v pozabo to nekdanje zelo priljubljeno glasbilo. Bilo je namreč tako, da je drumlica pri vsakem fantu zvenela na svoj način, dekleta so vasovalce spoznale kar po drumlici, ni bilo potrebnih velikih besed. Vsekakor, drumlica je prišla v pozabo, kako je z nezakonskimi otroci, pa Korošci že vedo.

Pod naslovom „Čutnost slovenskih pokrajin“ je ljubljanski trio navdušenim poslušalcem predstavil 18 – po večini pozabljenih – (ljudskih) glasbil in vrsto balad, pripovednih, bajeslovnih, lirčnih in šaljivih pesmi iz sloveskega alpskega, panonskega, mediteranskega in osrednjeevropskega predela. Strokovne razlage in epizode iz preteklih časov so zaokrožile večer, ki je razkril mnogolikost slovenske kulture.

Avstrijski teden knjige: Kaj lahko družijo?

V okviru letošnjega avstrijskega tedna knjige, je društvo prijateljev revije Celovski Zvon priredilo okroglo mizo ter k razpravi na temo „Skupni kulturni prostor Alpe-Jadran-Panonijska – ali obstaja – ali ga potrebujemo – kaj lahko zanj storimo?“ povabila urednike kulturnih revij iz Celovca, Ljubljane, Trsta, Dunaja in Gorice. Slednji so v tehtni razpravi soglasno potrdili, da je tak prostor potreben, da je sodelovanje koristno, saj kultura združuje, doprinese k temu, da se med seboj spoznavamo – in bolj cenimo.

Martinovanje v Mariboru

Pred meseci je imelo društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov iz Maribora ekskurzijo po južnem Koroškem. Pred povratkom so se ustavili med drugim tudi pri Pušniku v Ločah, kjer jim je glasbeno dobrodošlico zapel moški zbor SPD „Jepa-Baško jezero“. Takrat smo sprejeli tudi vabilo na Martinovanje, ki smo se ga nato preteklo soboto udeležili.

Pot do Maribora je ob lepem, sončnem dnevu hitro potekala. Še carinik na Viču še je ob omembi Martinovanja kar dobrohotno nasmejal ter nam zaželel srečno pot. S presenetljivo točnostjo smo prispeli na cilj, kjer sta nas pozdravila med drugimi predsednica Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Maribora ga. Ana Antevski ter predstavnik tovarne dušika iz Ruš, dipl. inž. Mirko Zdolšek. Nato nam je predstavnik vinskega obrata Vinag dipl. inž. Jože Protner (znanec že od pokušnje mošta v Ločah) razkazal mariborsko vinsko klet. Tukaj nam je dobesedno vzelo sapo, ne samo zaradi vinskih duhov, ampak ob pogledu na velikanske lesene oz. kovinaste sode iz nerjavečega jekla, ki imajo prostornino do 230.000 litrov. Marsikom so se zašibila kolena, ko smo iz ust vodiča izvedeli, da

meri klet v svoji razsežnosti nič manj kot dva in pol kilometra. Zato smo si ogledali tudi samo del te kleti, med drugim tudi arhiv, ki hrani najzlahnejše kapljice od leta 1946 naprej (nekaj stotisoč steklenic). Za popolnejšo ilustracijo naj bo povedano, da celotna kapaciteta kleti premore nad sedem milijonov litrov vina. V kleti zapeta pozdravna pesem je zabučala v mogočnem odmoru pod dvesto let starim sodom. Ob pokušnji vin nas je g. Protner seznanil s kakovostnimi vrstami in tudi še samim, komaj nekaj dni starim vinskim moštom. Zanimivo je bilo izvedeti, da gre pretežno del tukajšnjih samo belih vin v izvoz. Pri kupcih prednjačijo: Anglija, Avstralija, Združene države Amerike ter Japonska. Domala po celem svetu so štajerska vina priljubljena in znana. Popoldne smo si še ogledali mesto ter

se v stolni cerkvi poklonili velikemu slovenskemu sinu, škofu Martinu Slomšku. V restavraciji Center je bilo ob 20 uri potem Martinovanje. Domači godci „Viničarji“ so s poskočnimi vižami skrbeli za dobro voljo, vmes pa sta pela – tukajšnji moški zbor France Marolt iz Malečnika pod taktirko mag. Ivana Vrbaniča ter pevci iz Loč pod vodstvom mag. Aleša Schusterja. Tudi združeno sta nastopila oba zbora in presenetljivo uglaseno ter ubrano sledila izmenjaje obema vodjema.

Nato smo bili mi Korošci prvič priče krščenju mošta, ki se je simbolično vršil nad novorojenčkom (seveda samo pužo). Krščevec inž. Protner je to opravil zelo dostojanstveno s posebnimi vinskimi molitvicami, katerih priročnost velja novorojenčku: da bi bil v zdravje in korist človeku, ki ga uživa in mu ne mešal glave. Še mnogo šaljivega je bilo ob tem rečenega, pa tudi marsikaj dvoumnega. Ta obred se obhaja po vseh vinorodnih krajih okrog Martinovega – odtod tudi ime praznovanja. Ob tem času dozoreva vino, se pravi, da sladki mošt prehaja v opojno pijačo. Ob pojedini seveda tudi ni manjkala Martinova gos in zlahtna vinska kapljica. Brez dvoma je bilo Martinovanje za nas vse lepo doživetje, ki ga ne bomo tako hitro pozabili.

S tega mesta pa gre še enkrat toplja zahvala vsem zgoraj omenjenim prijateljem in ne nazadnje tudi še staremu prijatelju koroških Slovencev, sadjarskemu strokovnjaku dipl. inž. Francu Lombergerju za doživeto gostoljubnost, za izvrstno postrežbo – predsednici Ani Antevski pa še posebno za njeno veliko organizacijsko skrb.

Vognje polje

Pred kratkim je pri Tinku p.d. Ožboltu v Vognjem polju praznoval svoj visoki življenjski jubilej – 90 let, znani naš rojak Janez Miklavčič.

Rodil se je v Gorinčičah v šentjakobski fari pri Oriču. Kot marljiv in podjeten mož se je poleg kmetijstva bavil tudi z obrtništvom in na Bistrici izdeloval strešno opeko. Nato je svoj obrat zgradil v samem šentjakobu (kjer je danes gospodarska zadruga) in tam delal dolga leta, dokler ni podjetje prevzel sin Tonči. Že poprej pa mu je umrla žena, zato se je po upokojitvi preselil k svoji hčerki v Vognje polje. Janeza Miklavčiča so sicer upognila leta ampak njegova zvestoba in ljubezen do slovenskega naroda je ostala skozi vsa leta trdna in neomajana. In to trdno podlago je dal Janezov rojstni dom, saj je tudi mnogo prerano umrl brat Jož bil močna narodna korenina, povrhu pa še vnet planinec – oče slovenske planinske Koče nad Arihovo pečjo na Bleščeči.

Visoki jubilar, ki je daleč najstarejši član SPD „Jepa-Baško jezero“ po svojih močeh še spremlja narodno življenje in zato so mu tudi pevci zapeli v čast in zahvalo ob njegovem življenjskem prazniku. Neštetim voščilom in čestitkam se pridružujemo vsi, ki poznamo tega dobrohotnega, širokosrčnega človeka in mu želimo poleg krepkega zdravja še to, da bi bila njegova življenjska jesen vsaj tako topla in sončna, kot so sedanjí čudoviti dnevi.

„Ura vesti“ Zapis ob 50-letnici Andreja Kokota

„Prišel je človek in zaukazal: BODI MOST.“

Vsaka organizacija se kaj rada pohvali s svojim delom, dosežki in uspehi. Tudi Slovenska prosvetna zveza ne bo skrivala svoje lešerbe pod polovnjak.

Ob zanesenjaških ugotovitvah pa kaj radi pozablamo, da organizacija s svojimi aparati in statuti ni nič. **Ljudje so**, ki stojijo za kraticami SPZ, ZSO in drugimi. Tega naj ne bi pozabili, ko točemo po malhi, bijemo pa človeka.

Če že ni druge prilike za lepo besedo, naj je to življenjski jubilej. **Andrej Kokot** bo, kot pravimo Korošci, 23. novembra srečal Abrahama. Leta 1936 se je rodil kot otrok ubožne kmečke družine v Zgornji vasi na Kostanjah. Namesto ugodja in bogastva mu je nudila domača hiša trdno narodno zavest in globoko ljubezen do slovenske besede. Zato ni naključje, da se je aprila 1960 znašel v tajništvu Slovenske prosvetne zveze in je od tistihmal z veliko odgovornostjo in v nemo spremljal delo večletnih družtev, spodbujal ustvarjalce in usmerjal kulturno politiko. Moral je biti most med človekom in človekom, med skupnostmi in društvi, med raznolikimi zanimanji in hotenji. Vedel je, da mora kot tajnik osrednje kulturne organizacije koroških Slovencev pač včasih pogoltniti tudi kako grenko, da mora kot odbijač ustaviti zaletavost in neugnanost kakega nestrpnega, da mora biti ventil za nakuhane izpade marsikaterih zagrenjenih slovenske duše. Kako je ob vsem tem delu, ob dolgih večerih in kratkih nočeh, ob pehanju iz enega kraja v drugega, mogel vse to zdržati celih dvajset let.

Kazalo bi naštevati Kokotove zasluge za organizacijo, ki ji je posvetil toliko noči in dolgo dobo svojega življenja. Bilo bi predolgo. Najlaže bo prevzeti to, kar je Andrej sam ob 70-letnici svoje organizacije zapisal. „Koroški Slovenci svojega deleža nismo prinesli le v preteklosti, marveč ga doprinasamo tudi danes, ko tvorno sooblikujemo in bogatimo skupno kulturno zakladnico slovenskega naroda.“

„Tvoje sanje se ujemajo v nevidnih mrežah življenja.“

Za Andreja bi bilo premalo odigrati le vlogo organizatorja in upravljalca slovenske kulture na Koroškem. Že zgodaj je Andrej zaslovel tudi kot ustvarjalec, kot pesnik. Medtem ko je kot tajnik SPZ spodbujal, bodril in navduševal, so njegove pesmi največkrat „črne“. Matjaž Kmecl je v spremni besedi Kokotovega „Kamnemu molku“ našel za njegovo pesniško ustvarjanje takole označbo: „Koroški Slovenec, še posebej, če je pesnik, je zavezan pač samemu sebi, svoji zgodovini, svoji resničnosti, njegova vsakdanost pa je izsiljevanje izginotja, samozatajive. Rodotivna tla za obup, za resignacijo: zvestoba je mogoča samo za ceno konca.“ Edinole v zbirki pesmi za otroke „Ringaraja“ je nekoliko vedrine.

Kljub tej „črni“ liriki je bera Kokotovega pesniškega ustvarjanja izredno velika, zbrana v knjigah „Zemlja molči“, „Ura vesti“, „Pesniški listi“, „Čujte, zvonovi pojo“, „Onemelo jutro“, „Nekje pa pesmi pojo“, „Kamen molka“, „Kaplje žgoče zavesti“ in pa nemška zbirka, ki je izšla že leta 1978 v Nemčiji „Die Totgeglaubten“.

„Mojo besedo zakriva siv prah.“

Ko je Andrej Kokot kot tajnik zapustil SPZ, se je posvetil novemu, nič manj napornemu poslu: postal je novinar pri SLOVENSKEM VESTNIKU. Če se človek nekoliko zamisli v poklicno delo pisca, se nehoti vsili vprašanje: bo li Andrej zmogel ustreči pričakovanjem, ki jih prinaša poklic novinarja? Žurnalisti morajo vendar biti gibčni, prilagodljivi, nemalokrat dinamični v najslabšem pomenu besede. Pisati je treba in kar najbolj ustreči izdajatelju. – Kaj pa notranji glas? Kaj pa vest?

No, pri SLOVENSKEM VESTNIKU Andreju gotovo ni tako težko. Ostal je pri svojem metjeju: vsa njegova pozornost tudi še sedaj velja narodni in narodovi kulturi. Ob izredno živahni kulturni dejavnosti naših društev in skupin je za kulturnega proročevalca največja težava ta, da primanjkuje časa za obiske, prostora za objavo poročil, ocen in komentarjev.

Kritiki njegovega pisanja in dela pa naj bi vedeli, da za njim stoji človek, ki so mu v nemškem lagerju vzeli otroštvo, da piše narodnjak, ki se je učil slovenskega jezika le doma in nekaj mesecev v kmetijski šoli v Podravljah, da je na delu ustvarjalec, ki ga je življenje v preteklih petdesetih letih le redkokdaj božalo.

Da bi bila druga polovica Andrejevega sporočila tako bogata kot je bila prva! Sodelavci in prijatelji mu želimo obilo zdravja in osebnega zadovoljstva.

Tomaž Ogris

Podprite Trubarjevo spominsko zbirko

Prispevke prenakazite na konto štev. 32573, ki jo je v ta namen pri Zvezi bank odprla Slovenska prosvetna zveza.

Kulturna taberna Pri Joklnu vabi na razstavc risb in gvašev **Christofa Šubika „KOŠČKI NOČI“ (Nachtstücke)**

v Kulturni taberni Pri Joklnu (Celovec, 10.-Oktober-Str. 21).

Prireditve

CELOVEC
Razstava **KARTUNI IZ TURČIJE – Atila Özer**
Še danes 21. 11. 1986 v avli celovške Univerze, Universitätsstraße 65
Prireditelj: Österreichische Hochschülerschaft.

Slovensko prosvetno društvo „Herman Velik“ – Sele Kot vabi na **ZDRAVNIŠKO PREDAVANJE**
v petek 21. 11. 1986 ob 19.00 uri v šoli na Kotu
Predava: zdravnik dr. Tomo Hribernik.

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ Pliberk, Mešani pevski zbor „Podjuna“ Pliberk in Moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ Libuče vabijo na

KONERT
pod naslovom „O PODJUNA“
v petek 21. 11. 1986 ob 18.00 uri pri Florianu v Vogrčah
ORF bo koncert direktno prenašal, zato prosimo, da svoja mesta zasedete 10 minut pred prireditvijo.

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 20. novembra 1986

Za 100 dinarjev (dobite)	2.50 šil.
Za 100 dinarjev (plačate)	3.22 šil.
Za 100 lir (dobite)	0.99 šil.
Za 100 lir (plačate)	1.05 šil.
Za 100 mark (dobite)	694.50 šil.
Za 100 mark (plačate)	710.80 šil.

ŠENTJAKOB V R.
Katoliška mladina dekanij Borovlje in Rožek vabi k

MLADINSKIM VESPERAM
v petek 21. 11. 1986 ob 19.00 uri v Šentpeter pri Šentjakobu v R.

HODIŠE
SPD „Zvezda“ v Hodišah išče rabljen harmonij. Ponudbe sprejema: Toni Miksche, tel.: 0 42 73 / 29 29.

CELOVEC
JESENSKI KONCERT
MePZ JAKOB PETELIN GALLUS

v četrtek 27. 11. 1986 ob 20.00 uri v Modestovem domu
Sporod: klasična in narodna slovenska pevska literatura
Zbor vodi: prof. Jože Ropitz.

ŠENTJAKOB V R.
ŠOLANJE ZA SODELAVCE KATOLIŠKE MLADINE
ob sobote 22. do nedelje 23. novembra 1986 v župnišču v Šentjakobu
Šolanje vodita: mag. Štefan Kramer, kpl. Pep Marketz
Cena: 100.- šil.

SPD „DANICA“ v Šentvidu
SPD „VINKO POLJANEC“ v Škocijanu
Slovensko šolsko društvo v Celovcu
Otroški vrtec Šentprimoz vabi na **KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA METALKA IZ LJUBLJANE**
v soboto, 22. novembra 1986 ob 20. uri v Kulturnem domu v Šentprimozu.
Poleg gostujočega zbora nastopajo tudi domače skupine.

DOBRLA VAS
MED NEBOM IN PEKLOM – predstavitev knjige Petra Moharja iz Dobrle vasi v nedeljo 30. 11. 1986 ob 14.30 uri v kulturnem domu v Dobrli vasi
Knjigo bosta predstavila dr. Luka Sienčnik in dr. Bogo Grafenauer
Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

CELOVEC
ADVENTNO SREČANJE ŽENA
v soboto 29. 11. 1986 ob 9.00 uri v Slomškovem domu v Celovcu
Prireditelj: Referat za žene pri Katoliškem delovnem odboru.

TINJE
VEČER SLOVENSKEH NARODNIH PESMI
z baritonistom Tonetom Kozlevčarjem
v petek 21. 11. 1986 ob 19.30 uri v Tinjah.

SOLISTIČNI KONCERT
BERNARDE FINK iz Buenos Airesa (mezzosopran) in **BLAŽENKE ARNIČ** iz Ljubljane (klavir)
v torek 2. 12. 1986 ob 20.00 uri v Modri dvorani Doma glasbe v Celovcu
Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

Drago Jančar
VELIKI BRILJANTNI VALČEK
Gostuje: Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v nedeljo 7. 12. 1986 ob 14.30 uri v Mestnem gledališču v Celovcu
Vstopnice so na voljo v predprodaji pri krajevnih društvih in pri zastopnikih farnih mladini, v Mohorjevi knjigarni, v knjigarni Naše knjige in v pisarni KKZ, Viktringer Ring 26 (tel.: 0 42 22 / 51 25 28-23 ali 24 ali 35) ter eno uro pred predstavo.

ČARODEJ MARJO POGAČNIK iz Sežane bo ČARAL PO KOROŠKEM:

- v sredo 26. 11.: ob 19. uri v Mladinskem domu, Mikschalle 4 v Celovcu
- v četrtek 27. 11.: ob 10.30 uri v otroškem vrtcu Šentprimoz
- v četrtek 27. 11.: ob 13.30 uri v farni dvorani v Železni Kapli
- v četrtek 27. 11.: ob 19. uri v Kulturnem domu Danica v Šentprimozu
- v petek 28. 11.: ob 14. uri v otroškem vrtcu v Škocijah
- v soboto 29. 11.: ob 17. uri v Mladinskem domu, Mikschalle na mitingu Kladiiva
- v nedeljo 30. 11.: po drugi maši v cerkveni dvorani v Šentilju.

Dunaj
TRUBARJEVI DNEVI NA DUNAJU
V počastitev 400-letnice smrti Primoža Trubarja

Kraj: Palais Palfy, Josefsplatz 6, 1010 Dunaj
Prireditelj: Kulturno-informativni center SFR Jugoslavije, Avstrijsko-jugoslovansko društvo na Dunaju, Založba „Drava“ Celovec
Pokrovitelj: zvezni minister dr. Heinz Fischer in predsednik Avstrijsko-jugoslovanskega društva ambasador SFRJ dipl. inž. Miloš Krstić
● petek, 21. novembra 1986, ob 19.00 uri Prazgodba slovenskega filma **Heretik**
Umetniški film o Primožu Trubarju v koprodukciji TV Ljubljana in ORF
● sobota, 22. novembra 1986, ob 15.30 **Maček Muri** (Kajetan Kovič, Jerko Novak) Spevoigra za otroke

ŽVABEK
JUBILEJNI KONCERT
ob 5-letnici Suškega okteta

Čas: v soboto, 29. novembra 1986, ob 20.00 uri
Kraj: v gostilni Hafner v Gornji vasi
Prireditelj: KPD „Drava“ iz Žvabeka
Sodelujejo: MoPZ „Kralj Matjaž“; otroški zbor Žvabek; Pevsko instrumentalna skupina Žvabek in oktet Suha

ŠENTPRIMOŽ
KONCERT Mešnega pevskega zbora „Metalka“ iz Ljubljane

Čas: v soboto, 22. novembra 1986, ob 19.30 uri
Kraj: Kulturni dom v Šentprimozu
Prireditelj: SPD „Danica“ v Šentvidu v P, SPD „Vinko Poljanec“ v Škocijanu, Slovensko šolsko društvo v Celovcu, Otroški vrtec v Šentprimozu
Poleg gostujočega zbora nastopajo tudi domače skupine.

Blato
Klub KDZ Blato vabi na **OTVORITEV KLUBA in zabavo**
Čas: v soboto, 22. novembra 1986, ob 20.00 uri
Kraj: Klub KDZ Blato

Miting Kladiiva

v soboto 29. novembra 1986 s pričetkom ob 14.30 uri v Mladinskem domu SSD

Nastopajo:

- Lutkovni oder Bežigrad („Lev in miška“)
- Janko Messner in Heino Fischer (teksti)
- Jani Oswald in Kundalini (teksti in jazz)
- Marjo Pogačnik (iluzije)
- pevski zbor Ivo Lola-Ribar (iz Beograda)
- Far Aut (reggae, rock in jazz)

Poleg tega še dia, video, razstava itd.

Vsi prisrčno vabljeni!

Lesermeinung aus Kärnten:

Schulische Kinderscheidung

Mit dem sogenannten „Schulgipfel“ in Wien (laut Zeitungsberichterstattung vom 12. 11. 1986) geht die schulische Gemeinsamkeit der Kinder an zweisprachigen Schulen Südkärntens, in der bisher durch Jahrzehnte erfolgreich gepflogenen Unterrichtsmethode, nun ihrem Ende entgegen! Kenner der Kärntner Situation (von „Ewigkeit“ zu Ewigkeit!), haben es anders nicht erwartet! Man hat es sich in unserem Land letztlich noch nie schwer gemacht, Entscheidungen gegen den ausdrücklichen Willen der betroffenen völkischen Minderheit zu beschließen und dann in die Tat umzusetzen, war nur der Druck deutsch-nationaler Kreise hartnäckig genug. Entwicklung und Ablauf, sind schon ein uralter Hut! Ein Verein namens KHD tritt mit Aktionen für die „benachteiligte – und unter der argen Slowenisierung (??) leidenden Mehrheitsbevölkerung“ auf den Plan, was diesmal auch in einem, wenn auch weitgehend boykottierten „Volks“-begehren seinen Niederschlag fand, welches lediglich von mageren 9 % der Stimmbürger unterstützt wurde. Und dann gabs noch, natürlich nur „rein zufällig“ im Hauptwahlkampf für die Wahlen zum Nationalrat (23. 11.) eine schlecht besuchte KHD-Kundgebung (8. 11.) mit dem Slogan: „Jetzt heißt es Farbe bekennen“, – gerichtet an die wahlkampfgestreßten Großparteien und deren Politiker, und schon beeilte man sich in unserer „hohen Politik“.

Da spielt u. a. auch nicht mehr die geringste Rolle, daß ein Heimatdienst nun sogar schon die Kühnheit hat zu behaupten (Zeitungsbericht), „daß 80 % der Eltern in Südkärnten einen reindeutschen Unterricht haben wollen.“ Das obwohl nachweislich 80 % der dortigen Bevölkerung das KHD-Begehren NICHT unterstützt haben! Also genau das Gegenteil von dem, was behauptet wird! Unser Kärntner Trauerspiel, der wievielte Akt ist das nun eigentlich schon (?), findet jetzt seine Fortsetzung! Und am 12. 11. konnte man, betreffend den „Schulgipfel“ (11. 11.) u. a. lesen, „daß in den Hauptfächern nun nur noch GETRENNT unterrichtet werden soll.“ – Na also!

„Zweisprachiges Turnen“, ebenso wie „zweisprachiges Zeichnen“ und weiters „zweisprachiges Werken“, – wie turnt, zeichnet und werkt man eigentlich „zweisprachig“ (?), wird als oft erwähnte, weitere bestehende „Gemeinsamkeit unter einem Dach“ (??), doch wohl ausreichen! Die beiden staatstragenden Parteien und deren Politiker, vermochten sich wieder einmal nicht gegen die Forderungen eines Vereines durchzusetzen! (Anm. wie schon oft gehabt!) Daher wird's mit dem Schuljahr 1987/88 die verordnete, weitreichende „Kinderscheidung“ auf kärntnerisch geben! – Amen!

Guttenbrunner Herbert, Köttmannsdorf

Institut für Fernstudien, Wien:

Eine empörende Vorgangsweise

Anläßlich des Seminars „Faschistische Strömungen in Österreich“ im Rahmen des Hochschulelehrganges „Politische Bildung für Lehrer“ in Schloß Seggau haben wir von der Lage der slowenischen Volksgruppe in Kärnten, insbesondere von der Situation der zweisprachigen Schulen, Kenntnis erhalten.

Da das vor einigen Tagen erfolgte Drei-Parteien-Gespräch in Wien im wesentlichen die Trennung der deutsch- und slowenischsprachigen Kinder festlegt, befürchten wir, daß sich dadurch die kulturelle und soziale Situation der Kärntner Slowenen weiter verschlechtert. Eine derartige Schulpolitik würde die Slowenen noch mehr in den Status einer Randgruppe drängen. Solche Maßnahmen erschweren ein friedliches und von gegenseitigem Verständnis geprägtes Zusammenleben zwischen beiden Volksgruppen.

Diese empörende Vorgangsweise, die einen Teil der Betroffenen von der Mitbestimmung ausschließt, wie dies bei der Zusammensetzung der „Pädagogenkommision“ der Fall war, widerspricht unserem Demokratieverständnis. Nur die Beibehaltung und ein Ausbau des zweisprachigen Schulwesens mit entsprechenden Schulversuchen kann eine echte Gleichberechtigung beider Volksgruppen garantieren.

Wir sind der Meinung, daß es sich dabei um keine rein Kärntner, sondern um eine gesamtösterreichische Angelegenheit handelt, die niemand der Mitverantwortung entbindet.

Die Betreiber der Trennungspolitik:

Mit Befriedigung nahm der „Kärntner Heimatdienst“ das Ergebnis von Wien zur Kenntnis, weil es in wesentlichen Belangen dem Volksbegehren nach Verwirklichung des Elternrechtes Rechnung trage. Der KHD erwarte allerdings, daß auch er als Initiator der Schuldiskussion zur Verhandlung der Detailfragen beigezogen werde.

(KHD, lt. Kleine Zeitung, 14. 11. 1986)

... und die amtliche Darstellung:

Bereits ab dem Schuljahr 87/88?

Verbesserter Unterricht im zweisprachigen Gebiet

Ein verbesserter Unterricht für alle Schulkinder im zweisprachigen Gebiet soll in den Schulklassen mit dem Beginn des Schuljahres 1987/88 Einzug halten. Dies unter dem Grundsatz, daß jedem Kind der Unterricht in jener Sprache erteilt wird, in der es diesen haben will. Die Grundlage, auf der die Lösung basiert, ist das von der Kärntner

(Kärntner Landeszeitung, 13. 11. 1986)

„Wir haben den Charakter des Absoluten erreicht!“

(Auszüge aus den Interviews nach dem Minderheitengipfel vom 11. 11. 1986)

Dr. Fred Sinowatz
(Bundesobmann der SPÖ)

Es liegt ein Papier vor, von der Kärntner Pädagogenkommision, und da heißt es, daß die gemeinsame Schule erhalten bleiben soll, aber die Beweise müssen natürlich sehr genau überprüft werden. Und das wird das Unterrichtsministerium machen. Zielsetzung ist, daß die Verbesserung möglichst mit dem nächsten Schuljahr eingeführt werden kann. Aber das muß ja der nächste Nationalrat beschließen. Dafür sind ja bundesgesetzliche Veränderungen notwendig. Die Volksgruppe, die slowenische Volksgruppe soll auch angehört werden, die Kirche, die ja großes Interesse hat an all diesen Entwicklungen.

Besteht Einigkeit zwischen der Bundes-SPÖ und der Kärntner-SPÖ?

Ja, das kann man schon sagen.

Dr. Löschner (Minister im Bundeskanzleramt)

In Fortsetzung des Gespräches, das die Herren Bundes- und Landesparteiobmänner im März dieses Jahres geführt haben, haben wir den Versuch unternommen, nachdem aus Kärnten seit Juni ein Vorschlag zur Regelung des Minderheitenschulwesens vorliegt, auf einen gemeinsamen Nenner zu kommen. Die Herren konnten eine gemeinsame Auffassung mit dem Bund finden, daß man bestrebt ist, für das Schuljahr 1987/88 eine Lösung zu erarbeiten, die auf dem Kärntner Pädagogengmodell aufbaut, wobei von Bundesseite Voraussetzung für eine solche Regelung ist, daß insbesondere die in diesem Modell offengebliebenen schulpädagogischen Fragen von uns aus geklärt werden und einer Lösung zugeführt werden. Dafür haben wir einen Termin bis Ende Jänner vorgesehen. Zu diesem Termin sollen auch alle anderen Fragen, also das zum Teil verfassungsrechtlicher Änderungen bedarf, aber auch einfacher gesetzlicher Änderungen, wenn ich etwa an die Schulorganisation, Schulunterrichtsgesetz denke, auf die dienstrechtlichen Fragen, auf die Finanzressourcen.

Leopold Wagner (Kärntner Landeshauptmann)

Wir haben seit längerer Zeit verlangt, daß das Provisorium, das für das Minderheitenschulwesen in Geltung befindlich ist, in einen endgültigen Zustand umgewandelt wird. Wir wollen eine Schule haben, in der jedes Kind den Unterricht bekommen kann, den es haben will; das ist die demokratischste Form, die es in einer Demokratie überhaupt geben kann. Und wir haben natürlich den Versuch unternommen, eine Lösung zu finden, die mit den Bundespolitikern so akkordiert ist, daß das von allen österreichischen Kräften getragen werden kann. Vor allem von jenen Kräften, die die österreichische Politik bestimmen. (...) Wir wollen eine gute Lösung haben, die allen Menschen die Chance bietet, auch international haltbar zu sein, damit eben wirklich das erreicht wird, was man haben will: daß jedes Kind den Unterricht bekommt, den es haben will. Und der Bund hat dankenswerterweise schon sehr frühzeitig seine Bereitschaft bekundet, die finanziellen Belastungen, die daraus entstehen, auch zur Kenntnis zu nehmen.

Aber ihre Formulierung von unter einem Dach, in einer Schule gemeinsam, inkludiert ja nicht, daß sie in einer Klasse gemeinsam...

Es muß zeitweise auch unter Umständen damit gerechnet werden, daß man nicht in einer Klasse ist, aber das gibt's ja in vielen Unterrichtsformeln, die es in der Schule gibt. Weil ja auch jetzt schon der Unterricht dann und wann für kurze Zeit getrennt wird. Immer wenn es darum geht, den Arbeitsunterricht wahrzunehmen; es gibt auch Sprachgruppierungen, und die Teilungsziffern sind ja pädagogisch als Modell längst erprobt, sie sind ja überall im Pflicht-

schulbereich in Verwendung. Und dieses Modell, das eben da ist, kann ausgeweitet werden, wobei heute ja im Detail nicht festgelegt wurde, wie das sein wird. Das muß auch klargestellt sein. Die Grundlage für die Diskussion ist die, wie das der Herr Minister gesagt hat, das Kärntner Pädagogengmodell, und selbstverständlich hat der Bund auch die Chance zu diesem Modell, und die Verpflichtung, was dazu zu sagen.

Dr. Alois Mock
(Bundesobmann der ÖVP)

Ich habe seit vielen Monaten die Auffassung vertreten, hier handle es sich um ein primär Kärntner Problem, das auch von den Kärntnern entschieden werden soll. Eine, von den drei Parteien im Kärntner Landtag eingesetzte, Pädagogenkommision hat hier einen konkreten Vorschlag gemacht. Ich habe daher hier den Vorschlag gemacht, dieser Vorschlag soll die Verwirklichung finden; nach Möglichkeit mit dem Schuljahr 1987/88, und bis dahin noch die Möglichkeit gegeben, daß auch von Bundesseite, vom Unterrichtsminister dazu Stellung genommen wird.

Dr. Jörg Haider (Landes- und Bundesobmann der FP)

Ich glaube, man soll die Gesprächsergebnisse, die wir erzielt haben, in der Öffentlichkeit auch so interpretieren, wie sie sind. Die Grundlage der weiteren Beratungen – und das ist der Nenner, den wir heute gefunden haben – ist das Modell der Kärntner Pädagogenkommision. Dieses Kärntner Pädagogengmodell sieht vor, daß es in den Hauptfächern der Unterrichterteilung parallele Klassenführungen oder Abteilungsführungen geben wird, um dem sprachlichen Gesichtspunkt, dem unterrichtssprachlichen Gesichtspunkt Rechnung zu tragen. (...) Es wird auf der Basis und auf der

Dr. Herbert Moritz
(Unterrichtsminister)

Die Voraussetzung für die Erfüllung des Ersuchens der Parteiobmänner, auf der Basis des Kärntner Pädagogengmodells eine konstruktive Lösung zu erarbeiten, ist, daß die in dem Kärntner Modell offengebliebenen Fragen beantwortet werden. Sie beziehen sich vor allem auf die Gemeinsamkeit im gemischtsprachigen Schulwesen. Und die zweite Voraussetzung ist die, daß noch einmal versucht wird, mit der Volksgruppe und mit jenen Gruppen, die sich bisher kritisch zum Kärntner Modell geäußert haben, auch eine Einigung herbeizuführen.

Meine Bereitschaft, dem Ersuchen der Herren Bundesparteiobmänner nachzukommen, hängt sicher davon ab, daß von Kärntner Seite die offengebliebenen Fragen eindeutig beantwortet werden. Und daß bitte auch noch ein erster Versuch unternommen wird, mit der Volksgruppe und den anderen kritischen Gruppen das Einvernehmen herzustellen.

Noch einmal Leopold Wagner

Die Kärntner Parteien haben den Schulstreit schon vor einigen Wochen eingestellt. Aber er wird natürlich von einzelnen Gruppierungen weitergeführt, weil die sich ja nicht an die Empfehlungen der Politik halten. Wir sind daran interessiert, daß das diskutiert wird und daß es dann Lösungsmodelle gibt, zuguterletzt, die der Vorstellung am meisten gerecht werden. Daß alle mit Lösungsmodellen einverstanden sein werden, die gefunden werden oder die zu finden sein werden, das kann ja nicht erwartet werden. Das wäre ja auch nicht demokratisch. Es sollen also weder die Extremen von der einen Seite, noch die Extremen von der anderen Seite Recht bekommen. Es soll ein Weg der Mitte sein.

Der Zeitpunkt für diese heutige Besprechung war ja nicht gar so günstig

Aufnahme von der KHD-Kundgebung am 8. November 1986

Grundlage unseres Modells verhandelt. Das heißt, daß wir in dieser Richtung eine Übereinstimmung einmal erzielt haben.

Die FPÖ wird dann ihre Zustimmung im Sinne der Vereinbarung, die im Jahr 1976 zwischen Bundes- und Landesparteiobmännern getroffen wird, zur endgültigen Erfüllung dieses Paketes, geben, wenn wir das Gefühl haben, und die Sicherheit haben, daß die wesentlichen Zielsetzungen des Kärntner Pädagogengmodells und damit auch die Möglichkeit, daß die Eltern bestimmen, in welcher Sprache ihr Kind unterrichtet wird, auch verwirklicht werden. Denn letztlich haben ja Fachleute eine sehr sinnvolle Konzeption erarbeitet, und wir werden sie versuchen auf Bundesebene auch durchzusetzen.

Aber primär geht es um die Klassentrennung?

Ich lasse mir also nicht von ihnen gerne unterstellen, daß wir die Trenner sind, und die anderen sind also die Vereiniger. Wir wollen ein Elternrecht durchsetzen, wie es an sich in jedem zivilisierten europäischen Staat selbstverständlich ist. Daß nämlich nicht die Politik, nicht die Schulbehörden, nicht die Lehrer, sondern letztlich die Eltern das Recht haben, zu entscheiden, in welcher Unterrichtssprache ihr Kind einen Vollunterricht erhält.

gewählt. 10 Tage vor der Wahl wird ja eigentlich jede zukünftige Regierung durch das, was wir heute beschlossen haben, sehr stark festgelegt. Und sie hat kaum einen Spielraum mehr, aus dieser Situation herauszukommen. Sie muß sicherstellen, daß am Schulbeginn 87/88 das neue Modell in Verwendung steht.

Aber eine Dreiparteienlösung in dieser Frage ist für sie keine Condition sine qua non?

Ich habe eigentlich immer gesagt, daß die Dreiparteienlösung da sein soll, und zwar deshalb, damit also alle zusammen sich auch dessen bewußt sind, daß Verantwortung zu tragen ist in der Politik. Und ich bin für die Verantwortung in der Politik. Ich möchte aber nicht haben, daß das auch wieder unfunktioniert wird in ein politisches Schlagwort – das haben wir alle schon erlebt, wir sind ja alle schon sehr erfahren –, daß da lautet, daß der Dreiparteienpakt immer gegen die Interessen der Bevölkerung gerichtet ist. Genau das Gegenteil ist der Fall: Wenn die demokratischen Parteien Kärntens übereinstimmend eine Auffassung vertreten, dann vertreten sie damit 94 Prozent der Wählerstimmen. So daß das, was sie hier beschließen, den Charakter des Absoluten erreicht, der auch in einer Demokratie gegeben ist, überall dort, wo alle zusammen einer Meinung sind.

RADIO
TELEVIZIJA

TV AVSTRIJA 1

Petek, 21. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Ljudje in živali – 9.30 Ruščina – 10.00 Šolska oddaja – 10.15 Tehnike upodabljajoče umetnosti – 10.30 Ko je ugasnila luč, ameriški film – 12.00 Poročila in ozadja – 13.00 Poročila – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Nikolaas, deček iz Flandrije – 17.30 Mala nogometna enajsterica in njene težave – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Zadeva za dva – 21.15 Modna revija – 21.20 V najboljši družbi – 22.05 Andy & Co., dokumentacija – 23.10 V puščavi šteje sekunde svojega življenja, ameriški film.

Sobota, 22. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Italijanščina – 9.35 Francoščina – 10.05 Ruščina – 10.35 Renska gora, nemški film – 12.00 Nočni studio – 13.05 Poročila – 14.10 Dvojno življenje Mittyja, ameriški film – 16.00 Nils Holgersson – 16.25 Otroci iz Doline mlinov – 17.05 Trije zlati lasje – 17.30 Ptičje strašilo – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Tedenski pregled sporeda – 18.25 Veselo v soboto – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Šport – 20.15 Vabim vas gospodična, avstrijsko-nemški film – 21.50 Najti otok – 22.50 Svetovno plesno prvenstvo – 23.50 Poročila.

Nedelja, 23. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Dragoce – 9.15 Avstrije – 9.40 Pannonhalma, madžarski Monte Casino – 11.00 Vzhodni studio – 13.40 Ali Baba in 40 razbojnikov, sovjetski film – 15.50 Alice v čudežni deželi – 16.15 Ena, dva ali tri – 17.00 Seniorski klub – 17.45 Državnozborske volitve – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Državnozborske volitve.

Ponedeljek, 24. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Policijska postaja – 9.30 Pisani svet „konjičkov“ – 10.00 Šolska oddaja – 10.30 Dvojno življenje gospoda Mittyja, ameriški film – 12.15 Kuga – 13.15 Poročila – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Calimero – 17.30 V svetu divjih živali – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Šport – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Smrtna mreža, kriminalni film – 22.00 Najboljši avtomobili sveta – 22.05 Vas brez duše, dokumentacija – 23.05 Linški zvočni oblak – 23.50 Poročila.

Torek, 25. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Policijska postaja – 9.30 Italijanščina – 10.00 Kurjava – 10.15 Življenje ob cesti – 10.30 Srčni kirurg dr. Vrain, kanadski film – 12.10 Šport – 13.00 Poročila – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Čebela Maja – 17.30 Tudi zabava mora biti – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije

postanem? – 10.15 Glasbila – 10.30 Kung Fu, mojstrovna hči, kitajski film – 12.00 Kraljevska dediščina – 12.10 Bodočnost socialne države – 13.00 Poročila – 16.30 Pozabljeno drevo, lutkovni oder – 17.05 Risanke – 17.30 Sipe iz drugega nadstropja – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Poseidon inferno, ameriški film – 22.05 Šport.

Četrtek, 27. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Policijska oddaja – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Laž in resnica – 10.15 Poleti k drugim planetom – 10.30 Beg upokojenca, francoski film – 12.00 Rdeči panter – 12.15 Seniorski klub – 13.15 Poročila – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Risanke – 17.30 1:0 za otroke – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Čestitamo, oddaja s Petrom Alexandrom – 21.50 Nogomet in toto – 22.20 Mirko in Franka, film – 23.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

Petek, 21. 11.: 16.20 Bolnišnica na robu mesta – 17.15 Ekspedicija v živalski svet – 18.00 Tedenski obzornik – 18.30 Simon Templar – 19.15 Glasbeniki jutrišnjega dne – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kuga – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šport – 22.15 Smrtna vožnja Valhale, ameriški film – 23.50 Adamovi.

Sobota, 22. 11.: 14.50 Tedenski pregled sporeda – 15.20 Literatura in glasba iz časov Franza Schuberta – 16.20 Madžarska tisočletna opatija – 17.00 Ljuba družina – 17.45 Živali iščejo dom – 18.00 Pan-optikum – 18.25 Nogomet – 19.00 Za prijatelje filma – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Novo v znanosti – 20.15 Srčni kirurg dr. Vrain, kanadski film – 21.50 Šport – 22.25 Dvigalo strahu, ameriški film – 23.35 Mannix.

Nedelja, 23. 11.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Armide, opera – 15.00 Športno popoldne – 17.45 Pogled v deželo, iz lovskega življenja – 18.30 Kabaret – 19.25 Novo v kinu – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Sam proti mafiji – 21.20 Loto – 21.35 Dinastija – 22.20 Dnevi avstrijskega filma – 23.05 Srečanje pri Veseli smrti, francosko-italijanski film.

Ponedeljek, 24. 11.: 17.30 Fizika – 18.00 Lindendstraße – 18.30 Simon Templar – 19.15 Glasbeniki jutrišnjega dne – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Izposojeni dedek – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šiling – 22.05 Žena pri oknu, francosko-italijanski film – 23.50 Poročila.

Torek, 25. 11.: 17.00 Kaj lahko postanem? – 17.15 Glasbila – 18.00 Kviz z otroci – 18.30 Simon Templar – 19.15 Glasbeniki jutrišnjega dne – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Rdeče-belo-rdeči kviz – 21.08 Pogled in ugani – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Klub 2.

Sreda, 26. 11.: 17.00 Zdravje, podlaga življenja – 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Živi živalski svet – 18.30 Simon Templar – 19.15 Glasbeniki jutrišnjega dne – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kar je ostalo od dvojnega orla – 20.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 La Victoria, dokumentacija o Čilu – 22.30 Zgodilo se je pri belem dnevu, švicarsko-nemški film.

Četrtek, 27. 11.: 17.30 Računalniki – 18.00 Kuharsko omizje – 18.30 Simon Templar – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Poročila in ozadja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.50 Klub 2.

TV LJUBLJANA

Petek, 21. 11.: 9.00 Tednik – 10.00 Po belih in črnih tipkah – 15.35 Teletext – 15.50 Mozaik – 17.25 Poročila – 17.30 H. Ch. Andersen: Vžigalnik – 17.45 Zgodbe modrega telefona – 18.15 Računalniški informacijski sistemi – 18.45 Risanke – 19.00 Obzornik ljubljanskega območja – 19.30 Dnevnik – 19.50 Gorjupovi dnevi 86 – 20.25 Novi Pacifi – 21.30 Holly-woodčanke – 22.15 Dnevnik – 22.35 Zadržanost, nizozemski film.

Sobota, 22. 11.: 8.00 Poročila – 8.05 Dežela cvetličnih lončkov – 8.20 Slovenske ljudske pravljice – 8.40 Pedenjžep – 9.10 Zlata ribica – 9.40 Miti in legende – 9.55 Smogovci – 10.25 Pepelka na obisku, glasbeno-baletna oddaja – 10.55 Varstvo pri delu: Hrup – 11.25 Novi Pacifi – 12.25 Spoznano – neznano – 13.05 Mir in razorožitev – 13.35 Poročila – 14.15 Priluhlimo tišini, oddaja za slušno prizadete – 15.00 Bulečka, sovjetski mladinski film – 16.25 Ljubitelji narave – 16.55 Poročila – 17.00 Rokomet – 18.25 Na zvezi, oddaja za stik z gledalci – 18.45 Risanke – 19.00 Turistični globus – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Zrcalo tedna – 20.15 Bogata in slava, ameriški film – 22.15 Dnevnik – 22.30 Videogodba.

Nedelja, 23. 11.: 8.55 Poročila – 9.00 Živ žav: Risanke, biskviti – 9.55 Lutkovni živ žav – 10.00 Zgodbe modrega telefona – 10.25 Sestriere: Svetovna serija v smučanju-slalom (Ž), prenos 1. vožnje – 11.50 Mir in razorožitev – 12.25 Ptuj 86, 3. oddaja – 12.55 Sestriere: Slalom (Ž), prenos 2. vožnje – 14.00 Nezvestoba po slovaško – 15.20 Poročila – 15.25 Retrospektiva nagrajenih športnih in turističnih fil-

- TRIBUNA BRALCEV - TRIBUNA BRALCEV -

Spoštovani gospod Brugger!
Vsi moramo videti celovitost našega gibanja!

Odgovor na tvoje pismo bralcev v 46. številki Slovenskega vestnika ti bom napisal v slovenskem jeziku.

V vsakem volilnem boju je preveč in mnogo preveč emocionalnih pristopov in nastopov. Na to nevarnost Zveza slovenskih organizacij na Koroškem že vrsto let opozarja tako lastne pripadnike kot tudi naše prijatelje, ki so z nami solidarni. Zgodovina nas uči, da se je v več kot tisočih letih obstoja Slovencev na Koroškem pojavljalo in nato za vedno izginilo precej nam nasprotnih in tudi naklonjenih strank in volilnih grupacij, medtem ko je slovenska narodna skupnost le-te vse preživela, predvsem zaradi njenega aktivnega dela na vseh področjih narodnopolitičnega življenja.

Ker vem, da se iskreno zavzemaš za enakopravnost Slovencev na Koroškem, mi dovoli, da ti kot predstavnik manjšine nekatere stvari objasnim.

Odgovarjam ti seveda kot predstavnik narodnopolitične organizacije, ki je nadstrankarska, katere program daleč presega datume posameznih volitev in, ki se zaveda, da narod ni stranka ali volilna grupacija.

Za enakopravnost narodne skupnosti, skupno šolo, enakopravnost slovenskega jezika v javnem in cerkvenem življenju in za celovito izpolnitev člena sedem, se ne zavzemajo le ljudje, ki so se zbrali okoli Frede Meissner-Blau (kot bi kdo lahko sklepal iz tvojega pisanja), temveč tudi katoliki, ki bodo dali svoj glas ljudski stranki, mnogo socialistov, ki bodo volili socialistično stranko, komunisti, ki bodo podprli komunistično partijo in še vrsta drugih posameznikov in skupin, ki strankarsko niso vezani.

Zvezi slovenskih organizacij na Koroškem ne gre za strankarsko ali idejnopolitično poenotenje vseh pripadnikov narodne skupnosti (take težnje občasno zasledimo pri KEL), gre nam v prvi vrsti za akcijsko enotnost narodne skupnosti in koroškega demokratičnega tabora v boju za narodnostne in demokratične pravice.

Kadar govorimo o integraciji, razumemo zavzeto delovanje v vseh delih koroške družbe (sindikati, razne zbornice, razna združenja, mladinske organizacije, športna združenja, združenja upokojencev, združenja prijateljev narave, seveda tudi koroških strankah, itd.), v organizacijah torej, v katerih je veliko število koroških Slovencev že davno včlanjeno. Mnenja smo, da moramo postati v teh strukturah mnogo bolj aktivni.

Kakršnakoli druga orientacija pomeni neizbežno pot v smer getoizacije.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem pa vrhu tega nikomur ne brani, pa tudi nikogar ne sili, da mora postati član ene ali druge stranke ali volilne grupacije.

Pozdravljamo prizadevanje stranke Zelenih za celotno izpolnitev člena 7 pa tudi prizadevanja, ki so usmerjena proti ločevanju otrok na južnem Koroškem. Nesporo pa je, da se tudi znotraj zelenega gibanja nahajajo nemškonalistične sile, ki jim je enakopravnost Slovencev deseta briga – to potrjuje v svojem pismu sam, ko govoriš o gospodu Gasperju. To je tudi moje stališče, ki vsekakor odgovarja koroški in avstrijski politični stvarnosti.

Da tudi v stranki, ki jo ti zastopaš, ne gre vse po demokratični in enakopravni poti smo imeli priliko slišati in videti v televiziji, ko je Freda Meissner-Blau z znanimi antikomunističnimi argumenti, ki so v av-

strijski družbi zelo „učinkoviti“, nastopila proti Eriki Fischer, ki je velika prijateljica Slovenske narodne skupnosti. Sledili pa smo lahko tudi poizkusom izključevanja dr. Vladimira Wakouniga in Mire Šmid iz vašega gibanja (glej pismo bralcev SV 44.)

Ne nazadnje je važno tudi dejstvo, da sta Nadstrankarski komite za obrambo dvojezične šole in Zveza slovenskih organizacij pri organiziranju mirovne verige (ki je imela izredno pomembno poslanstvo) pogrešali aktivno sodelovanje prav Koroške enotne liste. Biti prisoten na prireditvi kot oseba je sicer v redu, toda „pozabiti“ mobilizirati svoje članstvo, je le preveč enostavno.

Zakaj bom volil Zelene

Bolj ko se bliža 23. november, bolj mi je jasno, da bom tokrat volil Zelene. Veliko so mi pri tem odločanju pomagali dopisi v SV, ki skorajda ne vidijo drugega kot zelenega kelovskega kandidata Karla Smolleta. Ali je res taka rdeča rjuha, da zakrije vse ostalo?

Drži, Karel Smolle je star maček, ki točno ve, pred katero luknjo se mora uesti, da bo ujel miško. Tokrat kaže, da ne bo samo miška, temveč kar cel slon; sedež v parlamentu pač ni od muh. Vendar ni nobeno odkritje, da je Smolle pač Smolle. To se ve in zna. Malo pozno je, se zdaj zaganjati v njega. Kdor je zamudil in zaspal priliko, da bi na njegovo mesto predlagal drugega, bolj sprejemljivega kandidata in svoj predlog tudi izbral, naj svoje zasanosti ne obesa na veliki zvon, naj se ne gre starega naivneža ali mladega intriganta. Saj vemo, da je še več zelenih Slovencev ali slovenskih alternativcev. Vsekakor so (ali smo) brez večje aktivnosti prepustili teren Smolletu in njegovim prijateljem. Če ga zdaj imamo, si ga imamo sami pripisati: imamo kandidata, ki si ga zaslužimo.

Toda to je samo notranjeslovenski aspekt zadeve. Ne vem, zakaj bi naše domače razprtje in antipatije raznašali po svetu in iz njih delali verske vojne. Kajti koga brigajo te razprtje, kaj brigajo te antipatije druge zelene in alternativce in ekologiste in protinuklearce in zelene karieriste in antičernobilce in ljubitelje živali in vso drugo rajo, ki se združuje pod zeleno streho? Zeleno gibanje je manjšinam dalo avtonomijo, da si izberejo svojega kandidata, in potem ga je postavilo na gotovo mesto na kandidatski listi. Če smo si mi izbrali Karla Smolleta – prav nam je! In še manj zanima druge parlamentarce, zanima avstrijsko javnost, kdo in kaj je Karel Smolle. Ko in če bo v parlamentu, bo nehal biti Karel Smolle. Tam bo samo Slovenec, manjšinec, izvoljen na zeleni listi, ki bo govoril v imenu narodnostnih manjšin, ki bo mimo tega, da bo kuhal svojo lastno župo, hočeš nočeš govoril o ločevanju šol, o slovenskem uradnem jeziku, o podpori narodnim skupnostim, o njihovem zapostavljanju, o asimilaciji, o kahadeju in nesveti aliansi trostrankarskih nadučiteljev, ki združeni pod skupno streho vsiljujejo slovenskemu šolarju tisto šolo, ki si jo oni želijo. Ker torej na drugi strani naših plotov v Smolletu vidijo v prvi vrsti manjšinskega kandidata, se bom tudi jaz odločil za manjšinskega kandidata.

Drugi razlog je bolj osebne narave. Še nikoli nisem volil SP ali celo VP, pred dol-

Dragi prijatelj Seppl, verjetno se tudi ti strinjaš, da počakamo do 23. novembra, pri čemer želim tvoji stranki, da bo čim bolj uspešna.

Takoj po volitvah pa moramo pozabiti na volilne razprtje in ne smemo zamuditi niti trenutka več v skupnem prizadevanju za ohranitev dvojezične šole in več demokracije v koroški deželi.

V tej borbi pa bomo enotni z rami ob rami zopet Zeleni, socialisti, komunisti, katoliki in strankarsko nevezani – TO JE PRAVA EDINA ALTERNATIVA ZA OBSTOJ IN RAZVOJ SLOVENSKE NARODNE SKUPNOSTI.

predsednik Zveze slovenskih organizacij
dipl. inž. Feliks Wieser

gimi leti nekoč KP. Odtlej sem se bolj ali manj redno odločal za belo glasovnico. Tokrat pa se mi zdi, da prvič lahko neposredno posežem v veliko politiko – s tem, da volim Zeleneo alternativo in njenega manjšinskega kandidata. Seveda imam pri tej izbiri tudi svoje želodčne krče. Toda tudi takšni, kakršni so Zeleni zdaj, so nov pojav v avstrijski politiki, so signal, da ljudje obračajo hrbet velikim strankam. In to se brez dvoma pozna tudi v manjšinskih zadevah. Kako se bo v naslednjih letih razvijalo to zeleno-alternativno gibanje, bo odvisno tudi od nas, od bivših, od sedanjih, od bodočih zelenih Slovencev. Tako kot so slovenski socialisti soodgovorni za Wagnerja in Vranitzkega, tako smo slovenski zeleni in alternativci soodgovorni za Smolleta in FMB. Če bomo stali ob strani, se nam bo to še maščevalo s kakim Borutom.

In tretji, najbolj aktualni razlog je 11. november. Hitro so se se zbrali pred volitvami, da se dogovorijo za pogrebne svečanosti, v upanju, da jim bodo slepe slovenske volilne ovce sledile tudi še, ko bodo pognali volka nadnje. Zdaj imamo priliko, da damo združenim pogrebnikom dvojezične šole tisti odgovor, ki ga najbolje razumeje. Zdaj lahko naredimo križ čez nje in križec pri listi 5. Za enotno in odločno odklanjanje in apeliranje bo še vedno čas.

Pri tem tudi nič ne pomaga, če konstatiramo, da pač Slovenci že od vekomaj volijo najrazličnejše stranke. Seveda, kdor se je iz tega ali onega razloga angažiral pri etabliranih strankah, ne bo mogel takoj skočiti iz svoje kože. Zaradi tega ni nič slabši Slovenec, boljši pa tudi ne. Toda golega konstatiranja dejstev še ne morem povzdigniti v političen program. Če sem političen subjekt, se moram vsaj od časa do časa politično opredeliti in izraziti svojo politično voljo. Ne morem načeloma ostati indiferenten in se skriti za nasvetom: stori, kar hočeš! Nismo samo skupek posameznikov z različnimi prepričanji, zato moramo od primera do primera z besedo na dan kot kolektiv, posebej še, ker volitve niso zanemarljiv vsakdanji dogodek, posebej še, ko se nam zagrejejo v sam vrat.

Zato se bom pri teh volitvah opredelil za Zelene, in upam, da se bo našel še marsikdo, ki misli podobno. Morda bo našel še kak četrty ali peti razlog, da nam bo pripomogel do podobnega psihološkega uspeha kot južnokoroški kmetje. Kajti z doživetji uspeha nismo ravno razvajeni.

Peter Wieser, Celovec

- TRIBUNA BRALCEV - TRIBUNA BRALCEV -

mov – Kranj: izpopolnjevanje skakalca s palico, francoski film – 15.45 Lovec na glave, ameriški film – 17.00 Gregorčičeva proslava, prenos iz Drežnice nad Kobariдом – 18.45 Risanke – 19.00 Ko še ne boli – 19.30 Dnevnik – 19.53 Vreme – 20.00 Primož Trubar, nadaljevanje – 21.15 Šport za nešportnike, sovjetski kratki film – 21.30 Športni pregled – 22.15 Jazz na Ekranu: Big band RTV Ljubljana – 22.50 Poročila.

Ponedeljek, 24. 11.: 9.00 Zrcalo tedna – 9.20 Mednarodna obzorja: Leto šestindeseto – 16.40 TV Mozaik – 17.30 Poročila – 17.35 Vojna je vojna – 17.50 Smogovci, nadaljevanje TV Zagreb – 18.20 Tamburaški orkester Bisernica iz Reteč – 18.45 Risanke – 19.00 Podravske obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Zlati fantje, zadnji del ameriške nadaljevanke – 21.00 Aktualno – 22.00 Dnevnik.

Torek, 25. 11.: 9.00 Otok in šola: V šolo radi hodimo – 9.25 Poklici: Oficir kopenske vojske – 10.25 Sestriere: Svetovna serija v smučanju-slalom (M), prenos 1. vožnje – 12.55 Sestriere: Slalom (M), prenos 2. vožnje – 16.25 Sestriere: Svetovna serija v smučanju-slalom (M), posnetek ali 16.20 TV Mozaik – 17.25 Poročila – 17.30

Otroška folklor – 18.00 Ex libris M & M – 18.45 Risanke – 19.00 Celjski obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Dekleti na klopi, francoska drama – 21.40 Integrali – 22.55 Dnevnik.

Sreda, 26. 11.: 10.25 Sestriere: Svetovna serija v smučanju-veleslalom (M), prenos 1. vožnje – 12.55 Sestriere: veleslalom (M), prenos 2. vožnje ali 9.00 Prežihov Voranc: Trije posvetnjaki – 16.15 Sestriere: Svetovna serija v smučanju-veleslalom, posnetek ali 16.35 TV Mozaik – 17.25 Poročila – 17.30 Slovenske ljudske pravljice – 17.50 Zlata ribica: Polom, otroška nadaljevanje – 18.20 Za leta, ki prihajajo, znanstveni film – 18.45 Risanke – 19.00 Severnoprimorski obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Shakespeare na TV: Romeo in Julija, angleška TV priredba – 23.00 Dnevnik.

Četrtek, 27. 11.: 9.00 Iz cikla jugoslovanskih filmov: Vrnitev odpisanih – 16.00 TV Mozaik – 17.30 Poročila – 17.35 Neža Maurer: Rišem sonce – 17.50 Železi ste, poglejte – 18.15 Čas, ki živi: Avnojska pot in Avnojski portret – 18.45 Risanke – 19.00 Gorenjski obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Tednik – 21.05 Besediloslavni utrinki – 21.15 Cecilia, kuban-

ska nadaljevanje – 22.10 Dnevnik – 22.25 Mir in razorožitev: Ob svetovnem letu miru

Slovenski
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16.

Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16
Telefon
(0 42 22) 51 43 00-30 (Rado Janežič)
31 (Lubo Urbajs)
32 (Andrej Kokot)
33 (Vinko Wieser)

Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

Zastopstvo za Jugoslavijo:
ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171
61000 Ljubljana.

Letna naročnina: 2500 dinarjev.

Po prvi prvenstveni zmagi proti Mostiču: SAK prezimi na tretjem mestu!

Po prvi zmagi nad Mostičem v koroški ligi se je Slovenski atletski klub povzpел na vrh lestvice. Z 21-imi točkami zaostaja za zimskim prvakom Lienzom le za eno točko. Hkrati pa je to tretje mesto po jesenskem prvenstvu za slovenske nogometaše najboljša uvrstitev v teku treh let v koroški ligi.

Mario Pihorner je kar skozi noge branilca (glej sliko) dal „zlati“ gol za SAK.

Toda igra proti Mostiču ni bila povsem tako lahka zadeva, kot si je to marsikdo pričakoval. Čeprav se Mostič bori letos za obstoj v ligi, so se igralci SAK zavedali, da spopad ne bo lahek. Prvič, ker SAK po triletnem tekmovanju v deželni ligi v prvenstveni igri še nikdar ni premagal moštva iz Mostiča, drugič pa zato, ker je SAK moral nastopiti precej oslavljen. Stern, Velik, Ramšak in Polanšek niso igrali, zato se je morala izkazati „zadnja“ rezerva. Uspelo ji je!

S tesno zmago – 1:0 – je SAK zabe-

ležil prvi polni uspeh proti Mostiču v okviru prvenstvenega tekmovanja. Zares zanimivo, kajti v prijateljskih tekmah in v avstrijskem pokalu so slavili vedno zanesljivo „Celovčani“.

Tekma vsekakor ni bila preveč kvalitetna. Mostič se je boril z vsemi močmi do zadnjega, vendar nikoli ni bil zmožen premagati vratarja Dalanoviča. Domačini so se prav tako trudili, a v njihovi igri ni bilo pravega načrta. Pomanjkanje standardnih igralcev je bilo očitno. Kljub temu so mladi igralci kot Čertov, Kert,

Lesjak, Luschnik in predvsem Wölbl načrtno igro nadomestili z veliko borbenostjo. Pri tem je treba še posebej omeniti, da je mladi igralec Kert odigral svojo prvo celo prvenstveno tekmo in da je svojo stvar zelo dobro opravil.

Prav borbenost igralcev SAK pa je bila na koncu odločilna, saj je nasprotnik deloval z isto taktiko, z istim „orožjem“.

Odločilni gol je dal Mario Pihorner, ki že dalj časa ni več zadel mreže. Svoj osmi sezonski zadetek je zabeležil v stilu pravega „golgeterja“. Žoga je priletela z levega krila visoko v kazenski prostor. Pihorner jo je bliskovito umiril, nastavljal, pomeril in poslal točno v levi dolgi kot. Vse to v eni sami sekundi! Tu se šele vidi, kako hiter in spreten mora biti tudi srednji napadalec.

Pohvala pa velja seveda celotnemu moštvu z obrambno vrsto na čelu, ki ni pripustila nobenega protizadetka. Štejejo res samo točke. Kolikokrat je SAK igral sijajno in ni zmagal, celo izgubil je. Tokrat je bilo k sreči obratno.

Postava SAK: Dalanovič; Čertov, F. Sadjak, Kert, A. Sadjak; Jagodič, Wölbl, Kreutz; Lesjak, Pihorner, Luschnik (Menjava: Hobel in P. Sadjak).

Dominik Kert je odigral dobro tekmo, pa čeprav je bila to njegova prva cela igra.

Stanje v Koroški ligi (pred zimskim odmorom)

1. SVR Lienz	15	9	4	2	34:17	22
2. Wolfsberger AC	15	10	2	3	27:13	22
3. SAK	15	8	5	2	21:12	21
4. Trg/Wigo	15	9	2	4	34:21	20
5. ASKÖ Irschen	15	9	1	5	15:13	19
6. Breže	15	7	2	6	30:22	16
7. SVG Pliherk	15	5	6	4	28:20	16
8. Mölltal	15	6	3	6	19:19	15
9. Šmohor	15	6	1	8	15:21	13
10. Treibach	15	4	4	7	21:24	12
11. VSV/Beljak	15	4	3	8	22:26	11
12. TSU Matrei	15	2	5	8	18:29	9
13. Mostič	15	3	3	9	11:33	9
14. Brnca	15	0	5	10	7:32	5

Točke za Sele: Fojkar (2), Marti Oraže (2), Fojkar/Marti Oraže (1).

Gurnitz – SSK Obir 3:7. Točke za Obir: Haderlap (3), Zdravko Smrtnik (3), F. J. Smrtnik (1).

Stanje v prvenstvu

Prvo moštvo Selanov po zmagi nad drugouvrščenim zanesljivo vodi. Tudi ženska ekipa iz Sel vodi – proti pričakovanjem – in je še brez poraza. V tretjem razredu vodijo prav tako Selani, medtem ko ZSM Škocijan, predvsem pa NTK ne uspevata preveč. Toda še so možnosti za boljšo

uvrstitev. Jih bodo znali izbrabiti pred derbijem v zadnjem kolu?

Naslednji termini:

ZSM Škocijan – Gurnitz (petek, 21. 11., ob 19. uri), Gurnitz – NTK Celovec (sreda, 26. 11., ob 19. uri), Labot – ZSM (četrtek, 27. 11., ob 19. uri) in KAC – Sele (ženske – četrtek, 27. 11., ob 18.30 uri).

Še zadnja namiznoteniška vest:

DSG Sele in NTK Celovec pripravljata tudi letos spet novoletni namiznoteniški turnir, katerega se udeležujejo vrhunski igralci iz Jugoslavije in Avstrije. Turnir bo po vsej verjetnosti letos dvodnevnen. Zabeležite termin: 3. in 4. januar 1987.

poznem jesenskem času stalno obiskujejo.

Naj opozorim na posebnost koče na Bleščeči, ki je v tem, da jo lahko obiščete tudi pozimi ob nedeljah in praznikih, ko so druge planinske koče zaprte. V zvezi z že omenjenim obiskom koče, me je zanimalo, koliko ljudi je že vpisanih v knjigi gostov, ki so od leta 1969 (otvoritev koče) obiskali to kočo. In glej, našel sem kar 12.000 podpisov. Jasno je, da je bilo mnogo več obiskovalcev, saj se ne vpiše vsak v knjigo gostov. Kljub tej popularnosti te planinske koče, pa je nekaterim še vedno trn v peti, čemur prav gotovo niso krivi naši planinci, marveč ljudje, ki se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da se tudi pripadniki manjšine poslužujejo pravice, ki veljajo za vse Avstrijce. To sicer zelo čudno zveni, vendar je tako; vzrok – neandertalska miselnost nekaterih...

Tolaži nas dejstvo, da naši planinci uživajo spoštovanje in razumevanje velike družine avstrijskih planincev, s katerimi jih veže plemenita planinska solidarnost, ki so je bili naši planinci še posebno veseli, ob zadnjih neprijetnih dogodkih, ko je šlo za ohranitev slovenske planinske postojanke na Bleščeči.

Š. L.

Šah: Gallob premagal Wernigga Kapelčani v Wolfsbergu uspešni!

Peto kolo šahovskega prvenstva v 1. razredu je prineslo zmago obema slovenskim moštvoma. SSK „Obir“ Železna Kapla je premagal dotle še neporaženi Wolfsberger AC s 5:3, z istim izidom pa je SSZ Cartrans opravila z Wietersdorffom. V prid SSK in SSZ je tokrat odločila premoča na prvih treh deskah, kjer so Slovenci po vrsti odnesli polne točke (Polanšek, Ramaš, Jammer oziroma Gallob, Rulitz, Živkovič).

Resnici na ljubo pa je treba zapisati, da zmaga Cartranžanov proti Wietersdorffu nikakor ni bila tako samoumljiva. Dolgo časa je bil izid nejasen (3:3), dokler ni Franci Rulitz s četrto točko zagotovil najmanj remi (4:3). Na prvi deski pa je bil Lojz Gallob dobro pripravljen na partijo z mladinskim viceprvakom Koroške in je z izvrstno igro na podlagi svojih dolgoletnih izkušenj določil končni izidi (5:3). Wietersdorff kljub temu ostane slej ko prej najnevarnejši zasledovalec Športne zveze.

Star rek pravi, da je tam, kjer je veliko svetlobe, tudi veliko sence. No, temno doživetje je imela druga ekipa SSZ/Posojilnica Celovec, ki je v drugem razredu nastopila samo s tremi (!) šahisti in seveda podlegla BSG Raiffeisen-u z 0,5:7,5. Pa še te pol točke je dosegel izposojeni Robert Hedenik iz tretje ekipe SSZ.

Postavi:

SSZ Cartrans: Gallob – Wernigg 1:0, F. Rulitz – Groß 1:0, Živkovič – Pobaschnig 1:0, H. Rulitz – Wohlfahrt 0:1, Amrusch – Jaresch remi, Kolter – Grünanger remi, Lukan – Eichhorn 0:1, Kernjak – Maier 1:0.

SSK Obir: Polanšek – Rass 1:0, Ramaš – Paier 1:0, Jammer – Sabitzer 1:0, Stoßner – Mitregerger 0:1, J. Wolte – Rainer 1:0, Hanscho – Vallant 0:1, H. Wolte – Scharf 0:1, Wolte Ch. – Köffler 1:0.

Naslednja tekma:

v soboto, 22. novembra 1986 ob 15. uri pri Korenu: SSZ/Posojilnica Bilčovs III – Vorwärts Moosburg II

1. razred-vzhod

1. SSZ Cartrans I	5	4	1	0	36,5
2. Wietersdorff II	5	4	0	1	32,5
3. SG Wolfsberg II	5	3	1	1	31
4. Wolfsberger AC II	5	3	1	1	29,5
5. ASK Celovec III	5	3	0	2	28
6. Gospa Sveta II	5	1	2	2	24
7. ESV Šentvid II	5	1	1	3	20
8. Hüttenberg I	5	1	1	3	19,5
9. SK Wölfnitz I	5	1	1	3	19
10. SSK „Obir“ I	4	2	0	2	18
11. ÖDK Celovec I	4	1	1	2	17
12. Celovec-vzhod II	5	0	1	4	15

Sestanek

vseh društev in klubov, včlanjenih v Slovensko športno zvezo. V sredo zvečer, dne 26. novembra 1986, ob 19. uri prireja Slovenska športna zveza v Mladinskem domu SŠD, Mikschalle 4,

posvet o slovenskem športu na Koroškem,

na katerem bodo razpravljali o situaciji včlanjenih športnih društev na Koroškem: izobraževanje, finance, razvojne možnosti, itd.

Vsi predsedniki klubov, vodje sekcij in drugi aktivisti so vabljeni, da se sestanka udeležijo, hkrati pa tudi, da vsebinsko prispevajo k razpravi o omenjenih temah.

Slovenska športna zveza

Vzhodna spodnja liga

ATSV Wolfsberg je jesenski in zimski prvak. Zaslužen! Veliko presenečenje je uvrstitev novince Wietersdorff, ki zavzema drugo mesto in je vsega skupaj zbral le dve točki manj kot Wolfsberg. Tretje je moštvo ATUS Borovlje, ki je slavilo zmago proti ASV (3:1). ASKÖ Šmihel je z zmago zaključil jesenski del sezone. V derbiju je premagal Dobro vas 2:1 in zaseda solidno osmo mesto!

Prvi razred

Bilčovs – Vetrinj 3:4

Drugi sezonski poraz Bilčovsa, drugič proti Vetrinju. Bilčovščani so kljub temu zimski prvaki, a prednost se je zmanjšala na eno samo točko.

Oberglan – Kotmara vas 4:2

Do polčasa so gostje presenetljivo vodili z 2:1, toda v nadaljevanju so

doživeli popoln zlom. Kotmara vas je po jesenskem delu le na slabem 12. mestu!

Sinča vas – Železna Kapla 1:2

Kapelčani zmagujejo in zmagujejo, medtem ko si zasledovalci med seboj odvezajo točke. Naslov jesenskega in zimskega prvaka gre torej z veliko prednostjo v Železno Kaplo.

Klopinj – Sele 0:0

Drugi remi med tema dvema. Koristil pa je pravzaprav samo prvaku Železni Kapli.

Žitara vas – Grebinj 1:0

Tesna in zaslužena zmaga Žitrajčanov, ki so se popravili na lestvici na solidno 7. mesto. Avdič ostane trener.

Globasnica – Reichenfels 1:1

Globašani so v finišu prvenstva nepričakovano pešali. Dolgo so bili najboljši, prezimili pa bodo le na 4. mestu – s petimi točkami zaostanka.

Rezultati slovenskih moštev

SSK Obir – ESV Šentvid 3:7. Točke za Obir: Haderlap (1), Smrtnik Franc-Jozef (2).

Sele I – SCA Šentvid 9:1. Točke za Sele: Novak (3), Oraže Mirko (3), Falle (2), Novak/Mirko Oraže (1).

Straßburg – Sele II 4:6. Točke za Sele: Bec (3), Marti Oraže (2), Bec/Marti Oraže (1).

Sele – Liebenfels (ženska liga) 5:0.

Z Bleščeče

V slovenski radijski oddaji „Rož, Podjuna, Zila“ v četrtek 6. novembra, je znani in prizadeveni planinec in eden najbolj agilnih dežurnikov planinske postojanke „Koče nad Arihovo pečjo“ Franček Černut jav-

Ferdi pri delu

nost seznanil z dejavnostjo in pridobitvami te priljubljene planinske postojanke na Bleščeči. Svoj zanimivi prispevek je zaključil s prošnjo, da bi se naslednjo soboto in nedeljo (8. in 9. novembra) morda kdo od poslušalcev udeležil delovne akcije za pripravo drv za kočo. Njegova prošnja je imela lep odziv. Ljubitelji koče so prišli iz Roža, Gur in Zilje.

Bivši dežurnik Ferdi Kulnik iz Čahorč je z motorno žago podiral smreke, žena Ani pa je skupno s Susijo iz Ribnice skrbela, da udeleženci delovne akcije niso bili lačni. Poleg dežurnikov so se delovne akcije udeležili tudi znani planinski dejavniki (bivši upravnik koče) Tonči Koren z ženo Marico iz Šentjakoba, Šustarjev Hanzl z ženo Tilijo iz Rožeka in še cela vrsta mlajših novih prijateljev koče na Bleščeči.

Prepričani smo, da sta prav novi pridobitvi koče – dvojezični stenski zemljevid, ki ga je v spomin na rajnega Jozeja Miklavčiča starosto slovenskih planincev na Koroškem naredil in podaril planinski postojanki na Bleščeči Herbert Guttenbrunner in ureditev električne razsvetljave, ki jo je instaliral šef zadržne trgovine v Šentjakobu Milan Kropivnik – vzrok oziroma povod, da jo tudi sedaj v tem

V založbi Borec je pred kratkim izšla knjiga Miloša Rutarja „Sodelovati in zmagati“. Miloš Rutar, sam eden izmed znanih športnikov, je bil tudi med prvimi, ki so se vključili v NOV. V pričujoči knjigi opisuje nastanke in uspehe športnikov-partizanov, ki so prav zaradi svojih posebnih zmožnosti veliko prispevali k uspehu partizanske vojske v borbi proti nemškemu fašizmu. Vsekakor predstavlja njegova knjiga obsežno – tudi osebno – gradivo o športnem udejstvovanju za časa druge svetovne vojne, hkrati pa je tudi doprinos k bibliografiji slovenskega športa v tem času nasploh.

Ker smo prepričani, da lahko tudi preko čitanja te knjige posredujemo vsaj nekaj znanja o partizanstvu, smo se odločili, da ponatisnemo v nadaljevanjih sklepni del Rutarjeve knjige. Da bi še več kdo segel po nji!

Izkušnje partizanov športnikov

Partizansko vojskovanje je bilo nekaj posebnega že od prvih spopadov z okupatorjem. Tisti borci, ki so v stari Jugoslaviji služili vojsko, so se morali prilagoditi drugačnemu načinu vojskovanja, kjer so imele odločilno vlogo prilagodljivost, iniciativa, odločnost in telesna pripravljenost. Med člani udarnih skupin, ljubljanskimi vosovci in prvimi partizani je bila velika večina mladincev starih od 17 do 20 let, torej fantov, ki še niso služili vojske. Izkušnje so pokazale, da so se mladi športniki in telovadci, skavti in člani Društev kmetijskih fantov in deklet, ki so se na nedeljskih izletih navadili kolektivnega življenja v naravi in tovarštvu in so bili zdravi in odporni, veliko hitreje prilagodili težkemu partizanskemu življenju kot drugi borci. V partizanih so bili zelo cenjeni mladi športniki, ki so v študentskih ali sokolskih društvih opravili strelske, sanitetne in druge predvojaške tečaje. Že v nekaj dneh so postali pravi borci, mitraljezci, pozneje pa vojaški in politični voditelji.

Športniki med organizatorji OF

Komunistična partija s Skojem, pobudnica in idejna voditeljica vstaje, je med narodno zavednimi športniki in telovadnimi voditelji v Sloveniji našla dobre sodelavce. Že v prvih dneh okupacije so med vodilnimi organizacij OF in oborožene vstaje delovali številni znani športniki in telovadni voditelji. Tako so bili v Ljubljani med prvimi organizatorji OF plavalca Branko Zihel in Leo Skapin, telovadni voditelji Jože Rus, Zoran Polič in Franc Lubej, nogometaš Miro Perc, telovadci Mira Svetina, Edo Brajnik, Franc Stadler, hazenašica Vida Janežič, boksarja Darko Marušič in Janez Učakar, planinka Marijan Breclj in Vinko Paderšič, atlet Bojan Polak, smučar Mirko Bračič in drugi.

Znani športniki, športni voditelji in telovadci so imeli velik ugled v javnosti, bili so izredno priljubljeni med mladino, zato so pri organiziranju in včlanjevanju v odbore OF imeli izjemne uspehe. Tudi Kardelj in Kidrič sta imela za to veliko posluha in ko so v Ljubljanski pokrajini poleti 1941 nastajali krajevni in okrožni odbori OF, sta v imenu izvršnega plenuma sodelovala za sokole Franjo Lubej in v imenu krščanskih socialistov dr. Marijan Breclj, ki sta kot politična voditelja imela velik ugled in avtoriteto med svojim člani.

(se nadaljuje)